

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
PGNiG S.A. ZA ROK 2013

Warszawa, 19 lutego 2014

Spis rozdziałów:

Spis rozdziałów:	2
Rozdział I: Podstawowe dane o Spółce	4
1. Powstanie Spółki.....	4
2. Przedmiot działalności	4
3. Struktura organizacyjna PGNiG S.A.	4
4. Zmiany w zasadach zarządzania	6
5. Powiązania kapitałowe.....	7
6. Zmiany zaangażowania kapitałowego	9
7. Zatrudnienie	9
8. Sprzedaż i wydobywanie	10
Rozdział II: Organy Spółki	12
1. Zarząd	12
2. Rada Nadzorcza	14
Rozdział III: Akcjonariat.....	16
Rozdział IV: Otoczenie regulacyjne	18
1. Prawo energetyczne	18
1.1. Koncesje	18
1.2. Polityka taryfowa.....	19
1.3. Zmiany w taryfach PGNiG S.A.....	19
2. Ustawa o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego.....	23
3. Prawo geologiczne i górnicze	23
4. Ryzyka regulacyjne.....	24
Rozdział V: Poszukiwanie i wydobywanie.....	28
1. Poszukiwanie	28
2. Wspólne przedsięwzięcia.....	29
3. Wydobywanie	30
4. Sprzedaż podstawowych produktów.....	32

5. Planowane działania.....	33
6. Ryzyka poszukiwania i wydobywania.....	33
Rozdział VI: Obrót i magazynowanie.....	36
1. Zakupy	36
2. Sprzedaż.....	37
3. Energia elektryczna.....	39
4. Magazynowanie	40
5. Planowane działania.....	41
6. Ryzyka obrotu i magazynowania.....	41
Rozdział VII: Pozostała działalność.....	43
Rozdział VIII: Inwestycje	45
Rozdział IX: Ochrona środowiska	47
Rozdział X: Pozostałe informacje	48
Rozdział XI: Sytuacja finansowa	51
1. Wyniki finansowe w 2013 roku	51
1.1. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe.....	51
1.2. Omówienie sytuacji finansowej.....	55
2. Zarządzanie finansowe.....	58
2.1. Inwestycje krótkoterminowe	58
2.2. Umowy kredytów i pożyczek	59
2.3. Gwarancje i poręczenia.....	60
2.4. Zarządzanie ryzykiem finansowym.....	60
3. Przewidywana sytuacja finansowa.....	61

Załącznik:

Oświadczenie o stosowaniu przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. zasad ładu korporacyjnego w roku 2013

Rozdział I: Podstawowe dane o Spółce

1. Powstanie Spółki

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna (PGNiG S.A.) z siedzibą w Warszawie, ul. Marcina Kasprzaka 25, powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Akt przekształcenia oraz statut Spółki zostały podpisane w formie aktu notarialnego (Repertorium A Nr 18871/96) dnia 21 października 1996 roku.

30 października 1996 roku Spółka została wpisana do rejestru handlowego pod firmą Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie pod numerem RHB 48382. Od dnia rejestracji Spółka nabyła osobowość prawną. 14 listopada 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000059492.

Kapitał zakładowy Spółki wynosi obecnie 5,9 mld zł i dzieli się na 5.900.000.000 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda.

Debiut giełdowy PGNiG S.A. odbył się 23 września 2005 roku. Akcje PGNiG S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 20 października 2005 roku.

2. Przedmiot działalności

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. jest największą spółką działającą na polskim rynku poszukiwania, wydobywania i obrotu gazem ziemnym. PGNiG S.A. zajmuje wiodącą pozycję we wszystkich obszarach sektora gazowego w kraju, tj. w obszarze importu gazu ziemnego, poszukiwania złóż, wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej, magazynowania paliw gazowych oraz sprzedaży gazu ziemnego.

Zgodnie ze statutem Spółka realizuje zadania dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju w zakresie:

- ciągłości dostaw gazu do odbiorców oraz utrzymania niezbędnych rezerw
- bezpiecznej eksploatacji sieci gazowych
- równoważenia bilansu paliw gazowych oraz dysponowania ruchem i mocą urządzeń energetycznych przyłączonych do wspólnej sieci gazowej
- działalności wydobywczej gazu.

3. Struktura organizacyjna PGNiG S.A.

15 stycznia 2013 roku zmienione zostały firmy 6 oddziałów obrotu gazem PGNiG S.A. na: Dolnośląski Oddział Handlowy we Wrocławiu, Górnośląski Oddział Handlowy w Zabrze, Karpacki Oddział Handlowy w Tarnowie, Mazowiecki Oddział Handlowy w Warszawie, Pomorski Oddział Handlowy w Gdańsku, Wielkopolski Oddział Handlowy w Poznaniu.

9 kwietnia 2013 roku został utworzony Oddział KPMG Mogilno w Pałędziu Dolnym, a 22 października 2013 roku utworzono Oddział PMG Wierzchowice w Czarnogózdnicach. Powstanie oddziałów jest jednym z etapów reorganizacji działalności magazynowej w GK PGNiG mającej na celu uporządkowanie tej działalności przez skupienie majątku magazynowego oraz kompetencji technicznych i zarządczych w zakresie magazynowania w spółce Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.

27 maja 2013 roku został utworzony Oddział Obrotu Hurtowego w Warszawie, który jest odpowiedzialny za organizowanie, nadzorowanie i realizację obrotu hurtowego gazem ziemnym, energią elektryczną oraz produktami powiązаныmi w ramach Grupy Kapitałowej PGNiG.

PGNiG S.A. zorganizowana jest w strukturę wielooddziałową, w skład której na dzień 31 grudnia 2013 roku wchodziły Centrala Spółki i 18 oddziałów. Przedmiot działalności jednostek organizacyjnych PGNiG S.A. przedstawiony jest w poniższej tabeli.

Przedmiot działalności jednostek organizacyjnych PGNiG S.A.

Jednostka organizacyjna	Przedmiot działalności
Centrala Spółki w Warszawie	Nadzór nad działalnością oddziałów w ramach struktury Spółki Nadzór nad działalnością Grupy Kapitałowej PGNiG w ramach uprawnień nadzoru właścicielskiego
Oddział Geologii i Eksploatacji w Warszawie	Zarządzanie i koordynacja poszukiwania i wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej
Oddział w Sanoku	Eksploatacja złóż gazu ziemnego i ropy naftowej Sprzedaż bezpośrednia pozasystemowego gazu ziemnego oraz innych produktów i usług
Oddział w Zielonej Górze	Eksploatacja złóż gazu ziemnego i ropy naftowej Sprzedaż bezpośrednia pozasystemowego gazu ziemnego oraz innych produktów i usług
Oddział w Odolanowie	Przetwarzanie gazu ziemnego zaazotowanego na gaz wysokometanowy
Oddział Operatorski w Pakistanie	Poszukiwanie i eksploatacja złóż węglowodorów na obszarach koncesyjnych w Pakistanie
Oddział w Egipcie	Poszukiwanie i eksploatacja złóż węglowodorów na obszarach koncesyjnych w Egipcie
Oddział w Danii	Poszukiwanie i eksploatacja złóż węglowodorów na obszarach koncesyjnych w Danii
Oddział KPMG Mogilno w Pałędziu Dolnym	Budowa i prowadzenie ruchu KPMG Mogilno
Oddział PMG Wierzchowice w Czarnogórzycach	Budowa i prowadzenie ruchu PMG Wierzchowice
Oddział Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie	Świadczenie usług w zakresie ratownictwa górniczego

Przedmiot działalności jednostek organizacyjnych PGNiG S.A. – cd.

Jednostka organizacyjna	Przedmiot działalności
Oddział Obrotu Hurtowego w Warszawie	Obrót gazem ziemnym, energią elektryczną oraz produktami powiązanymi
Dolnośląski Oddział Obrotu Gazem we Wrocławiu	Kompleksowa obsługa handlowa w zakresie sprzedaży gazu ziemnego oraz innych produktów i usług
Górnośląski Oddział Obrotu Gazem w Zabrze	
Karpacki Oddział Obrotu Gazem w Tarnowie	
Mazowiecki Oddział Obrotu Gazem w Warszawie	
Pomorski Oddział Obrotu Gazem w Gdańsku	
Wielkopolski Oddział Obrotu Gazem w Poznaniu	
Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze w Warszawie	Świadczenie usług zapewniających poprawność i wiarygodność pomiarów gazu ziemnego

Na dzień 31 grudnia 2013 roku PGNiG S.A. posiadała również zagraniczne przedstawicielstwa w Moskwie (Rosja), Brukseli (Belgia), Kijowie (Ukraina) oraz Wysokoje (Białoruś).

4. Zmiany w zasadach zarządzania

W 2013 roku GK PGNiG prowadziła reorganizację obszarów obrotu, magazynowania oraz dystrybucji. Reorganizacja ma na celu zwiększenie efektywności działania Grupy i zapewnienie jej konkurencyjności na liberalizującym się rynku gazu.

PGNiG S.A. połączyła się ze spółką PGNiG Energia S.A., zajmującą się do tego czasu głównie obrotem energią elektryczną. Ponadto w strukturze PGNiG S.A. utworzony został Oddział Obrotu Hurtowego. Nastąpi w nim skoncentrowanie wszystkich procesów związanych z hurtowym obrotem towarowym i zarządzanie portfelem produktów GK PGNiG (m.in. gazu ziemnego, ropy naftowej, energii elektrycznej). Takie działanie ma na celu umożliwienie Grupie utrzymania przewagi konkurencyjnej w zmieniających się warunkach rynkowych.

W ramach reorganizacji działalności magazynowej w GK PGNiG utworzono oddziały KPMG Mogilno i PMG Wierzchowice, a spółka „INVESTGAS” S.A. została połączona z Operatorem Systemu Magazynowania Sp. z o.o. Procesy zarządcze i nadzorcze w obszarze magazynowania zostały scentralizowane w jednym podmiocie (OSM Sp. z o.o.), co umożliwi długoterminową poprawę efektywności tego obszaru.

W 2013 roku nastąpiło połączenie PGNiG SPV 4 Sp. z o.o. (później Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.) z sześcioma regionalnymi spółkami gazownictwa, których podstawową działalnością była dystrybucja gazu oraz zarządzanie i rozbudowa infrastruktury dystrybucyjnej. Ma to pozwolić na ujednoczenie standardów i procedur w skali całej Grupy oraz przyczynić się do optymalizacji kosztów dystrybucji i usprawnienie obsługi klientów.

5. Powiązania kapitałowe

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. posiada udziały lub akcje w spółkach o profilu produkcyjnym i usługowym. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku PGNiG S.A. posiadała 32 podmioty bezpośrednio powiązane, w tym:

- 22 spółki zależne
- 10 pozostałych spółek powiązanych.

Wykaz jednostek powiązanych z PGNiG S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku został przedstawiony w poniższej tabeli.

Wykaz jednostek powiązanych z PGNiG S.A.

	Firma spółki	Kapitał zakładowy w zł	Udział kapitałowy PGNiG S.A. w zł	% kapitału PGNiG S.A.	% głosów PGNiG S.A.
	Spółki zależne				
1	Exalo Drilling S.A.	981 500 000,00	981 500 000,00	100,00%	100,00%
2	GEOFIZYKA Kraków S.A.	64 400 000,00	64 400 000,00	100,00%	100,00%
3	GEOFIZYKA Toruń S.A.	66 000 000,00	66 000 000,00	100,00%	100,00%
4	PGNiG Upstream International AS (NOK) ¹⁾	1 092 000 000,00	1 092 000 000,00	100,00%	100,00%
5	Polish Oil and Gas Company - Libya B.V. (EUR) ¹⁾	20 000,00	20 000,00	100,00%	100,00%
6	PGNiG Sales & Trading GmbH (EUR) ¹⁾	10 000 000,00	10 000 000,00	100,00%	100,00%
7	Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.	15 290 000,00	15 290 000,00	100,00%	100,00%
8	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	10 454 206 550,00	10 454 206 550,00	100,00%	100,00%
9	Geovita S.A.	86 139 000,00	86 139 000,00	100,00%	100,00%
10	Biogazownia Ostrowiec Sp. z o.o. w likwidacji	165 000,00	165 000,00	100,00%	100,00%
11	PGNiG Technologie S.A.	182 127 240,00	182 127 240,00	100,00%	100,00%
12	BUD-GAZ PPUH Sp. z o.o. w likwidacji	51 760,00	51 760,00	100,00%	100,00%
13	„Polskie Elektrownie Gazowe” Sp. z o.o. w likwidacji	1 212 000,00	1 212 000,00	100,00%	100,00%
14	PGNiG TERMIKA S.A.	670 324 950,00	670 324 950,00	100,00%	100,00%
15	PGNiG Finance AB (SEK) ¹⁾	500 000,00	500 000,00	100,00%	100,00%
16	PGNiG Serwis Sp. z o.o.	9 995 000,00	9 995 000,00	100,00%	100,00%
17	PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00%	100,00%
18	PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.	250 000,00	250 000,00	100,00%	100,00%
19	PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.	250 000,00	250 000,00	100,00%	100,00%
20	PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.	250 000,00	250 000,00	100,00%	100,00%
21	B.S. i P.G. „Gazoprojekt” S.A. ²⁾	4 000 000,00	900 000,00	22,50%	22,50%
22	„NYSAGAZ Sp. z o.o.”	9 881 000,00	6 549 000,00	66,28%	66,28%
	Pozostałe spółki powiązane	Kapitał zakładowy w zł	Udział kapitałowy PGNiG S.A. w zł	% kapitału PGNiG S.A.	% głosów PGNiG S.A.
23	System Gazociągów Tranzytowych „EUROPOL GAZ” S.A.	80 000 000,00	38 400 000,00	48,00%	48,00%
24	GAS-TRADING S.A.	2 975 000,00	1 291 350,00	43,41%	43,41%
25	InterTransGas GmbH (EUR) ¹⁾	200 000,00	100 000,00	50,00%	50,00%
26	„Dewon” Z.S.A. (UAH) ¹⁾	11 146 800,00	4 055 205,84	36,38%	36,38%
27	Sahara Petroleum Technology Ilc w likwidacji (OMR) ¹⁾	150 000,00	73 500,00	49,00%	49,00%
28	PFK GASKON S.A.	13 061 325,00	6 000 000,00	45,94%	45,94%
29	„GAZOMONTAŻ” S.A.	1 498 850,00	677 200,00	45,18%	45,18%
30	„ZRUG” Sp. z o.o. (Poznań)	3 781 800,00	1 515 000,00	40,06%	41,71%
31	ZWUG „INTERGAZ” Sp. z o.o.	4 700 000,00	1 800 000,00	38,30%	38,30%
32	„ZRUG TORUŃ” S.A. w upadłości likwidacyjnej	5 150 000,00	1 300 000,00	25,24%	25,24%

¹⁾ wartości podane w walutach obcych

²⁾ PGNiG S.A. ma prawo do powoływania większości członków Rady Nadzorczej spółki

PGNiG S.A. posiada także 52,50% udziałów w spółce w sposób pośredni przez PGNiG Technologie S.A.

W 2013 roku nastąpiły poniższe zmiany w powiązaniach kapitałowych:

- 2 stycznia 2013 roku NZW BUD-GAZ PPUH Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki i rozpoczęcia procesu jej likwidacji
- 1 lutego 2013 roku nastąpiło połączenie PGNiG Poszukiwania S.A. (obecnie Exalo Drilling S.A.) ze spółkami: PNiG Kraków S.A., PNiG NAFTA S.A., PNiG Jasło S.A., PN „Diament” Sp. z o.o. oraz ZRG Krosno Sp. z o.o.; rejestracja w KRS połączenia spółek miała miejsce 1 lutego 2013 roku
- 6 lutego 2013 roku została zarejestrowana w KRS zmiana firmy spółki PGNiG Poszukiwania S.A. na Exalo Drilling S.A.
- 23 maja 2013 roku została zarejestrowana w KRS zmiana umowy PGNiG Norway AS polegającej m.in. na zmianie firmy spółki na PGNiG Upstream International AS.
- 14 maja 2013 roku ZW Biogazownia Ostrowiec Sp. z o.o. podjęła uchwałę w sprawie rozwiązania spółki i rozpoczęcia procesu jej likwidacji
- 1 lipca 2013 roku nastąpiło połączenie w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ksh spółki PGNIG SPV 4 Sp. z o.o. jako spółki przejmującej z sześcioma spółkami gazownictwa jako spółkami przejmowanymi tj. Mazowiecką Spółką Gazownictwa Sp. z o.o., Wielkopolską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o., Karpacką Spółką Gazownictwa Sp. z o.o., Pomorską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o., Dolnośląską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o. i Górnośląską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o.; w związku z powyższym kapitał zakładowy PGNIG SPV 4 Sp. z o.o. został podwyższony o kwotę 10.453.211.550 zł do poziomu 10.454.206.550 zł; rejestracja w KRS połączenia spółek oraz podwyższenia kapitału PGNIG SPV 4 Sp. z o.o. miała miejsce 1 lipca 2013 roku; firma spółki została zmieniona na Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.; rejestracja zmiany firmy spółki w KRS miała miejsce 12 września 2013 roku
- 1 lipca 2013 roku nastąpiło połączenie w trybie art. 492 § 1 pkt 1 spółki Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o. jako spółki przejmującej ze spółką „INVESTGAS” S.A. jako spółką przejmowaną; w związku z powyższym kapitał zakładowy Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o. został podwyższony o kwotę 10.290.000 zł do poziomu 15.290.000 zł; rejestracja w KRS połączenia spółek oraz podwyższenia kapitału OSM Sp. z o.o. miała miejsce 1 lipca 2013 roku
- 23 lipca 2013 roku nastąpiło połączenie w trybie art. 492 § 1 pkt 1 spółki PGNiG S.A. jako spółki przejmującej ze spółką PGNiG Energia S.A. jako spółką przejmowaną bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej; rejestracja w KRS połączenia spółek miała miejsce 23 lipca 2013 roku
- 22 sierpnia 2013 roku NZW spółki „Polskie Elektrownie Gazowe” Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki i rozpoczęcia procesu jej likwidacji
- 31 października 2013 roku została zawiązana spółka PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.; kapitał zakładowy Spółki wynosi 1.000.000,00 zł i dzieli się na 10.000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy; udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. wynosi 100%; rejestracja spółki w KRS miała miejsce 3 grudnia 2013 roku
- 21 listopada 2013 roku została zawiązana spółka PGNiG SPV 5 Sp. z o.o.; 100% udziałów w kapitale zakładowym (250.000 zł; 2.500 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy) należy do PGNiG S.A.; rejestracja spółki w KRS miała miejsce 13 grudnia 2013 roku
- 21 listopada 2013 roku została zawiązana spółka PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.; 100% udziałów w kapitale zakładowym (250.000 zł; 2.500 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy) należy do PGNiG S.A.; rejestracja spółki w KRS miała miejsce 11 grudnia 2013 roku
- 21 listopada 2013 roku została zawiązana spółka PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.; 100% udziałów w kapitale zakładowym (250.000 zł; 2.500 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy) należy do PGNiG S.A.; rejestracja spółki w KRS miała miejsce 9 grudnia 2013 roku.

6. Zmiany zaangażowania kapitałowego

W 2013 roku nastąpiły poniższe zmiany zaangażowania PGNiG S.A.:

- rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego Biogazownia Ostrowiec Sp. z o.o. o kwotę 60.000 zł do poziomu 165.000 zł przez utworzenie 1.200 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy; nowo utworzone udziały objęte zostały przez jedynego wspólnika PGNiG Energia S.A. i pokryte wkładem pieniężnym; rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce 5 marca 2013 roku
- podwyższenie kapitału zakładowego PGNiG SPV 4 Sp. z o.o. o kwotę 990.000 zł do poziomu 995.000 zł przez utworzenie 19.800 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, wszystkie udziały zostały objęte przez PGNiG S.A. i pokryte w całości wkładem pieniężnym; rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce 6 marca 2013 roku
- podwyższenie kapitału zakładowego PGNiG TERMIKA SA o kwotę 33.984.000 zł do poziomu 896.300.000 zł przez emisję 3.398.400 akcji serii D; akcje nowej emisji objęte zostały przez PGNiG S.A.; udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym spółki wzrósł do 72,52%; rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce w dniu 22 marca 2013 roku
- obniżenie kapitału zakładowego PGNiG TERMIKA SA o kwotę 246.300.000 zł do poziomu 650.000.000 zł przez umorzenie wszystkich akcji własnych spółki (tj, 24.629.609 akcji z których spółka nie wykonywała prawa głosu oraz 391 akcji wykupionych od akcjonariuszy mniejszościowych zgodnie z art. 418 ksh) w ilości 24.630.000 akcji bez wynagrodzenia; udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym PGNiG TERMIKA SA oraz w głosach na WZ wynosi 100%; rejestracja obniżenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce 27 maja 2013 roku; sąd dokonał również wpisu jedynego akcjonariusza w spółce tj. PGNiG S.A.
- podwyższenie kapitału zakładowego PGNiG Technologie S.A. o kwotę 15.213.240 zł do poziomu 182.127.240 zł; wszystkie nowo utworzone akcje objęte zostały przez PGNiG S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci 21.000 akcji B.S. i P.G. „Gazoprojekt” S.A.; bezpośredni udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym B.S. i P.G. „Gazoprojekt” S.A. spadł do poziomu 22,50%, natomiast udział pośredni przez PGNiG Technologie S.A. wynosi 52,50%; rejestracja powyższych zmian w KRS miała miejsce 21 czerwca 2013 roku
- podwyższenie kapitału zakładowego PGNiG TERMIKA SA do poziomu 670.324.950 zł, przez emisję 2.032.495 akcji serii E o wartości nominalnej po 10 zł każda; wszystkie akcje zostały pokryte w całości wkładem niepieniężnym, w postaci 14.100.000 akcji imiennych nieuprzywilejowanych o wartości nominalnej po 1 zł każda, spółki Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli; rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki PGNiG TERMIKA SA w KRS miała miejsce 20 listopada 2013 roku.

Inwestycje poza grupą jednostek powiązanych

Łączna nominalna wartość zaangażowania kapitałowego PGNiG S.A. poza grupą jednostek powiązanych na koniec 2013 roku wyniosła 21,3 mln zł. W 2013 roku PGNiG S.A. nie dokonywała istotnych inwestycji kapitałowych poza grupą jednostek powiązanych.

7. Zatrudnienie

Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2013 roku w podziale na segmenty został przedstawiony w poniższej tabeli. Zatrudnienie Centrali PGNiG S.A. zostało ujęte w segmencie obrót i magazynowanie.

Stan zatrudnienia według segmentów (w osobach)

	2013	2012*
Poszukiwanie i wydobywanie	4 207	4 408
Obrót i magazynowanie	3 901	4 333
Pozostała działalność	39	37
Razem	8 147	8 778

*w związku z połączeniem w 2013 roku PGNiG S.A. z PGNiG Energia S.A. został skorygowany stan zatrudnienia na 31.12.2012

Zatrudnienie w PGNiG S.A. w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia 2012 roku zmniejszyło się o 631 osób. Spadek zatrudnienia jest głównie efektem uruchomienia w drugiej połowie 2012 roku programu dobrowolnych odejść dla pracowników Spółki. Większość pracowników, którzy skorzystali z programu dobrowolnych odejść, rozwiązała umowy o pracę z dniem 31 grudnia 2012 roku, co miało znaczący wpływ na stan zatrudnienia w 2013 roku.

Od stycznia 2009 roku w GK PGNiG funkcjonuje „Program racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy Kapitałowej PGNiG na lata 2009-2011 (III etap)”. Program ten obowiązuje do dnia jego wygaśnięcia tj. do 31 grudnia 2015 roku. Okres obowiązywania programu może zostać skrócony w przypadku jego wypowiedzenia przez jedną ze stron. Funkcjonowanie programu zostało oparte na formule „na gotowość”. Może on być wdrażany w sytuacjach szczególnych i wymaga stosowania przez poszczególne spółki jednolitej dla całej Grupy Kapitałowej procedury.

W 2013 roku program został wdrożony w trzech spółkach Grupy Kapitałowej PGNiG: PGNiG Technologie S.A., GEOFIZYKA Kraków S.A. i PNiG Jasło S.A (obecnie Exalo Drilling S.A.). Programem zostało objętych 206 byłych pracowników powyższych spółek. Koszty jednorazowych świadczeń osłonowych przysługujących zwalnianym pracownikom pokryte zostały z kapitału rezerwowego PGNiG S.A. pod nazwą „Centralny Fundusz Restrukturyzacji”.

8. Sprzedaż i wydobywanie

PGNiG S.A. osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 27,2 mld zł, z czego 86% stanowiła sprzedaż gazu ziemnego.

Przychody ze sprzedaży w mln zł

	2013	2012
Gaz ziemny, w tym:	23 416	23 548
- gaz ziemny wysokometanowy	21 978	22 154
- gaz ziemny zaazotowany	1 438	1 394
Ropa naftowa	2 058	1 263
Hel	184	161
Mieszanina propan-butan	76	67
Energia elektryczna	639	133
Pozostała sprzedaż	813	514
Razem	27 186	25 686

W 2013 roku PGNiG S.A. sprzedała 14,9 mld m³ gazu ziemnego, z czego 95% stanowiła sprzedaż z systemu przesyłowego i dystrybucyjnego, a pozostała część – sprzedaż gazu bezpośrednio ze złóż.

Sprzedaż gazu ziemnego w mln m³

	2013	2012
Obrót i magazynowanie	14 128,9	14 005,4
Poszukiwanie i wydobywanie	754,6	723,4
Razem	14 883,5	14 728,8

PGNiG S.A. wydobyla łącznie 4,2 mld m³ gazu ziemnego (w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy), z czego 99% stanowiło wydobywanie ze złóż krajowych, a pozostała część ze złóż w Pakistanie.

Wydobywanie gazu w mln m³

	2013	2012
Kraj	4 211,2	4 317,3
Zagranica	31,1	0,0
Razem	4 242,3	4 317,3

Rozdział II: Organy Spółki

1. Zarząd

Zgodnie ze Statutem Spółki Zarząd PGNiG S.A. liczy od dwóch do siedmiu osób. Liczbę członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje Rada Nadzorcza na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata.

Powołanie na członka Zarządu następuje po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 roku w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka Zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz. U. Nr 55, poz. 476 z późniejszymi zmianami). Przepis ten nie ma zastosowania do członka Zarządu wybranego przez pracowników.

Do czasu gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, a Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu. Rada Nadzorcza uchwała również regulamin wyboru i odwołania członka Zarządu wybieranego przez pracowników oraz przeprowadzania wyborów uzupełniających.

Każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie.

W skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 1 stycznia 2013 roku wchodziły następujące osoby:

- Grażyna Piotrowska-Oliwa – Prezes Zarządu
- Radosław Dudziński – Wiceprezes Zarządu ds. Handlu
- Sławomir Hinc – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Mirosław Szałuba – Wiceprezes Zarządu ds. Zakupów i IT.

22 stycznia 2013 roku Sławomir Hinc złożył rezygnację z funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych PGNiG S.A. ze skutkiem na dzień 31 marca 2013 roku. Powodem rezygnacji było objęcie przez niego stanowiska Prezesa (Dyrektora Generalnego) PGNiG Norway AS (obecnie PGNiG Upstream International AS).

27 lutego 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała z dniem 1 kwietnia 2013 roku Krzysztofa Bociana na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania oraz Jacka Murawskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych na wspólną kadencję upływającą z dniem 13 marca 2014 roku.

30 marca 2013 roku Zarząd PGNiG S.A. otrzymał wiadomość o złożeniu przez Krzysztofa Bociana oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli wyrażającego zgodę na objęcie funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania. W związku z tym objęcie stanowiska przez Krzysztofa Bociana nie było możliwe. 2 kwietnia 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. uchyliła uchwałę w sprawie powołania Wiceprezesa Zarządu PGNiG S.A. ds. Poszukiwań i Wydobywania.

29 kwietnia 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała Grażynę Piotrowską-Oliwa – Prezesa Zarządu oraz Radosława Dudzińskiego – Wiceprezesa Zarządu ds. Handlu ze składu Zarządu Spółki oraz pełniących przez nich funkcji. Powodem odwołania była utrata zaufania Rady Nadzorczej PGNiG S.A. do wymienionych członków Zarządu. Jednocześnie Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powierzyła Mirosławowi Szałubie, Wiceprezesowi Zarządu, koordynowanie prac Zarządu Spółki do czasu powołania nowego Prezesa Zarządu.

6 maja 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. wszczęła postępowanie kwalifikacyjne na stanowiska Prezesa Zarządu oraz Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych.

11 czerwca 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała z dniem 14 czerwca 2013 roku Jerzego Kurellę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych PGNiG S.A., na wspólną kadencję upływającą z dniem 13 marca 2014 roku. Ponadto Rada Nadzorcza PGNiG S.A. postanowiła zakończyć postępowanie kwalifikacyjne na stanowisko Prezesa Zarządu PGNiG S.A. bez wyłaniania kandydata.

16 września 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. delegowała na okres od 16 września 2013 roku do 16 grudnia 2013 roku Zbigniewa Skrzypkiewicza do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu PGNiG S.A. ds. Korporacyjnych.

20 grudnia 2013 roku Mirosław Szkałuba złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu PGNiG S.A. z dniem 20 grudnia 2013 roku.

30 grudnia 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała Zarząd PGNiG S.A. w składzie: Jerzy Kurella – Wiceprezes Zarządu i Jacek Murawski – Wiceprezes Zarządu.

30 grudnia 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała na wspólną kadencję Zarządu rozpoczynającą się z dniem 30 grudnia 2013 roku i kończącą się w dniu 30 grudnia 2016 roku:

- Jarosława Bauca na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych (z dniem 30 grudnia 2013 roku)
- Jerzego Kurellę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych (z dniem 30 grudnia 2013 roku)
- Andrzeja Parafianowicza na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacyjnych (z dniem 31 grudnia 2013 roku)
- Zbigniewa Skrzypkiewicza na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania (z dniem 31 grudnia 2013 roku)
- Mariusza Zawiszę na stanowisko Prezesa Zarządu (z dniem 1 stycznia 2014 roku).

Skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiał się następująco:

- Jarosław Bauc – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Jerzy Kurella – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
- Andrzej Parafianowicz – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych
- Zbigniew Skrzypkiewicz – Wiceprezes Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania.

Zmiany w Zarządzie po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 1 stycznia 2014 roku wchodziły następujące osoby:

- Mariusz Zawisza – Prezes Zarządu
- Jarosław Bauc – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
- Jerzy Kurella – Wiceprezes Zarządu ds. Handlowych
- Andrzej Parafianowicz – Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych
- Zbigniew Skrzypkiewicz – Wiceprezes Zarządu ds. Poszukiwań i Wydobywania.

W okresie od stycznia do lutego 2014 roku przeprowadzone zostały wybory kandydata na członka Zarządu wybieranego przez pracowników PGNiG S.A. Do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiciel pracowników nie został wybrany.

Umowy z osobami zarządzającymi

Ze wszystkimi członkami Zarządu PGNiG S.A. zostały zawarte umowy przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.

Z Wiceprezesem Zarządu ds. Finansowych Sławomirem Hincem obowiązywała umowa o pracę oraz umowa o zakazie konkurencji. 27 marca 2013 roku zawarte zostało porozumienie w sprawie rozwiązania umowy o zakazie konkurencji po ustaniu członkostwa w Zarządzie PGNiG S.A. na mocy porozumienia stron z dniem 31 marca 2013 roku.

Z Prezes Zarządu – Grażyną Piotrowską-Oliwa oraz Wiceprezesami Zarządu: Radosławem Dudzińskim, Jackiem Murawskim oraz Mirosławem Skałubą były zawarte umowy o świadczenie usług zarządzania i umowy o zakazie konkurencji.

Z Prezesem Zarządu – Mariuszem Zawiszą oraz Wiceprezesami Zarządu: Jarosławem Baucem, Jerzym Kurellą, Andrzejem Parafianowiczem oraz Zbigniewem Skrzypkiewiczem zostały zawarte umowy o świadczenie usług zarządzania i zakazie konkurencji.

2. Rada Nadzorcza

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza PGNiG S.A. liczy od pięciu do dziewięciu członków, powoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata.

Do czasu gdy Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, działający w tym zakresie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej.

Zgodnie ze Statutem Walne Zgromadzenie powołuje jednego niezależnego członka Rady Nadzorczej. Wybór niezależnego członka Rady Nadzorczej następuje w oddzielnym głosowaniu.

Prawo pisemnego zgłaszania na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia kandydatów na niezależnego członka Rady Nadzorczej, przysługuje akcjonariuszom obecnym na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest jego wybór. Pisemne zgłoszenie składa się wraz z pisemnym oświadczeniem danego kandydata o zgodzie na kandydowanie oraz o spełnieniu warunków członka niezależnego. Jeżeli kandydatury na niezależnego członka Rady Nadzorczej nie zostaną zgłoszone przez akcjonariuszy, kandydatów do Rady Nadzorczej zgłasza Rada Nadzorcza.

W Radzie Nadzorczej liczącej do sześciu członków dwóch członków powoływanych jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki. W Radzie Nadzorczej liczącej od siedmiu do dziewięciu członków trzech członków powoływanych jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki.

W skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A. na dzień 1 stycznia 2013 roku wchodziło dziewięć osób:

- Wojciech Chmielewski – przewodniczący Rady Nadzorczej
- Marcin Moryń – wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Mieczysław Kawecki – sekretarz Rady Nadzorczej
- Agnieszka Chmielarz – członek Rady Nadzorczej
- Józef Głowacki – członek Rady Nadzorczej
- Janusz Pilitowski – członek Rady Nadzorczej
- Mieczysław Puławski – członek Rady Nadzorczej

- Ewa Sibrecht-Ośka – członek Rady Nadzorczej
- Jolanta Siergiej – członek Rady Nadzorczej.

26 czerwca 2013 roku NWZ PGNiG S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej PGNiG S.A. Mieczysława Puławskiego oraz powołało Zbigniewa Skrzypkiewicza.

16 września 2013 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. delegowała Zbigniewa Skrzypkiewicza do czasowego pełnienia funkcji członka Zarządu PGNiG S.A. ds. Korporacyjnych, począwszy od dnia 16 września 2013 roku do dnia 16 grudnia 2013 roku.

30 grudnia 2013 roku Zbigniew Skrzypkiewicz złożył rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej PGNiG S.A.

Skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiał się następująco:

- Wojciech Chmielewski – przewodniczący Rady Nadzorczej
- Marcin Moryń – wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Mieczysław Kawecki – sekretarz Rady Nadzorczej
- Agnieszka Chmielarz – członek Rady Nadzorczej
- Józef Głowacki – członek Rady Nadzorczej
- Janusz Pilitowski – członek Rady Nadzorczej
- Ewa Sibrecht-Ośka – członek Rady Nadzorczej
- Jolanta Siergiej – członek Rady Nadzorczej.

W okresie od stycznia do lutego 2014 roku przeprowadzone zostały wybory kandydatów na przedstawicieli do Rady Nadzorczej wybieranych przez pracowników PGNiG S.A. Do dnia sporządzenia sprawozdania przedstawiciele pracowników nie zostali wybrani.

Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących

Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących zostały zaprezentowane w Rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku (nota 37.4.).

Rozdział III: Akcjonariat

Na dzień 31 grudnia 2013 roku kapitał zakładowy PGNiG S.A. wynosił 5.900.000.000 zł i składało się na niego 5.900.000.000 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Jedynym akcjonariuszem posiadającym znaczny pakiet akcji PGNiG S.A. w sposób bezpośredni był Skarb Państwa. Akcje wszystkich serii, tj. A, A1 oraz B, są akcjami zwykłymi na okaziciela i uprawniają do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Struktura akcjonariatu PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2013 roku została przedstawiona w poniższej tabeli.

Struktura akcjonariatu

Akcjonariusz	Liczba akcji na dzień 31.12.2013	Udział % w kapitale zakładowym na dzień 31.12.2013	Liczba głosów wynikająca z akcji	Udział % w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2013
Skarb Państwa	4 271 740 477	72,40%	4 271 740 477	72,40%
Pozostali	1 628 259 523	27,60%	1 628 259 523	27,60%
Razem	5 900 000 000	100,00%	5 900 000 000	100,00 %

Akcje PGNiG S.A. oraz akcje i udziały w jednostkach powiązanych z PGNiG S.A. w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Stan posiadania akcji PGNiG S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień 31 grudnia 2013 roku został przedstawiony w poniższej tabeli.

Akcje PGNiG S.A. w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji w zł
Mieczysław Kawecki	Sekretarz RN	19 500	19 500
Jolanta Siergiej	Członek RN	9 425	9 425

Umowy, w wyniku których w przyszłości mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy

Na dzień sporządzenia sprawozdania PGNiG S.A. nie posiada informacji o umowach, w wyniku których w przyszłości mogą nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Kurs akcji PGNiG S.A.

Akcje PGNiG S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 23 września 2005 roku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka wchodziła w skład następujących indeksów giełdowych notowanych na GPW:

- WIG – indeks spółek giełdowych
- WIG20 – indeks 20 największych i najpłynniejszych spółek giełdowych
- WIG30 – nowo utworzony indeks 30 największych spółek GPW, notowany od 23 września 2013 roku
- WIG-Paliwa – indeks spółek z sektora paliw

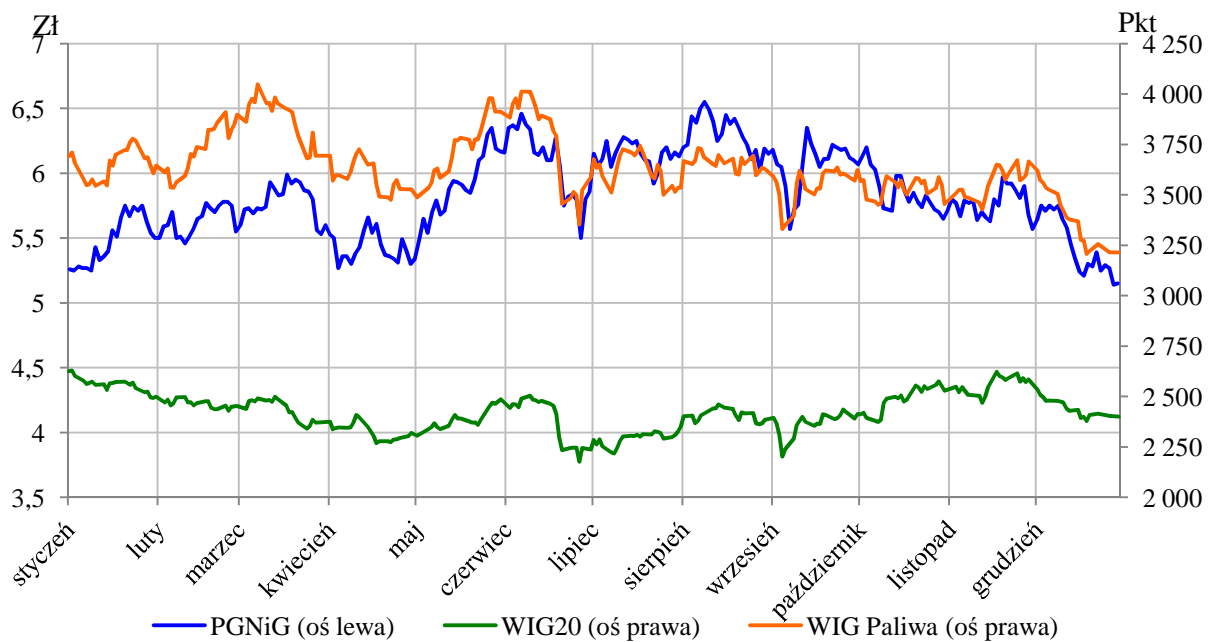

- WIG-Poland – indeks polskich spółek
- Respect Index – indeks spółek odpowiedzialnych społecznie.

Stopa zwrotu z akcji PGNiG S.A. w 2013 roku wyniosła -2,1%. Stopa zwrotu z akcji liczona od dnia debiutu do 31 grudnia 2013 roku wynosi 35,2%. Inwestorzy, którzy nabyli akcje PGNiG S.A. za cenę emisyjną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, uzyskali 72,8% stopę zwrotu (bez uwzględnienia dywidend).

Poniżej przedstawione zostały wykres kursu akcji PGNiG S.A. w odniesieniu do indeksów WIG20 i WIG Paliwa oraz tabela notowań indeksów GPW i akcji PGNiG S.A. w 2013 roku.

Kurs akcji PGNiG S.A. w odniesieniu do indeksu WIG20 i WIG Paliwa

Notowania indeksów GPW oraz akcji PGNiG S.A. (w pkt.)

Indeks	Wartość na dzień 28.12.2012	Wartość maksymalna w 2013 roku	Wartość minimalna w 2013 roku	Wartość na dzień 30.12.2013	Waga PGNiG S.A. w indeksach na dzień 30.12.2013
WIG	47 461	55 246	43 160	51 284	2,98%
WIG20	2 583	2 628	2 177	2 401	4,69%
WIG-Paliwa	3 571	4 049	3 207	3 215	34,17%
Respect Index	2 591	2 854	2 251	2 559	9,25%
PGNiG S.A.	5,21 zł	6,55 zł	5,14 zł	5,15 zł	-

Źródło: gpwinfostrefa.pl

Rozdział IV: Otoczenie regulacyjne

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi działalność PGNiG S.A. są:

- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 roku, poz. 1059) wraz z aktami wykonawczymi – w zakresie obrotu paliwami gazowymi, obrotu gazem ziemnym z zagranicą, dystrybucji paliw gazowych oraz magazynowania paliw gazowych
- Ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 roku, poz. 1190) wraz z aktami wykonawczymi – w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą oraz magazynowania paliw gazowych
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011 roku, nr 163, poz. 981 z późniejszymi zmianami) – w zakresie działalności wydobywczej i prowadzonej w jej ramach sprzedaży gazu.

1. Prawo energetyczne

Działalność PGNiG S.A. jest w znacznym stopniu działalnością regulowaną. Na jej prowadzenie konieczne jest uzyskanie koncesji od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Uzyskania koncesji wymaga m.in. obrót paliwami gazowymi i obrót energią elektryczną.

11 września 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 26 lipca 2013 roku o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (tzw. „mały trójpak energetyczny”). Najważniejszą zmianą jest wprowadzenie obliwa giełdowego tj. obowiązku sprzedaży określonej części wolumenu gazu wysokometanowego, wprowadzanego w danym roku do systemu przesyłowego, na giełdach towarowych. W okresie od 11 września do 31 grudnia 2013 roku obowiązywało obliwo giełdowe na poziomie 30%. Natomiast w 2014 roku obliwo giełdowe obowiązywać będzie na poziomie 40%, a od 1 stycznia 2015 roku na poziomie 55%. Ponadto w „małym trójpaku energetycznym” doprecyzowano procedurę zmiany sprzedawcy paliwa gazowego, uregulowano procedurę reklamacyjną oraz wprowadzono procedurę certyfikacji niezależności Operatora Systemu Przesyłowego.

25 lipca 2013 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (tzw. rozporządzenie taryfowe). Nowe rozporządzenie wprowadza m.in. przejście na prowadzenie rozliczeń w jednostkach energii zamiast w jednostkach objętości, pełen rozdział usług przesyłu i dystrybucji od obrotu, stawki przesyłowe *entry-exit*, zasady obliczania należności za usługi krótkoterminowe i przerywane oraz usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczone przez operatorów systemów przesyłowego i dystrybucyjnych, a także zasady obliczania należności za pakietową i rozdzieloną usługę magazynowania świadczone przez Operatora Systemu Magazynowania. Ponadto rozporządzenie taryfowe uwzględnia możliwość oferowania usług przesyłowych w trybie aukcyjnym w przypadku połączeń między systemami przesyłowymi zlokalizowanymi wewnątrz UE oraz umożliwia przenoszenie kosztów za transport paliw gazowych do taryf innych przedsiębiorstw energetycznych. Celem rozporządzenia taryfowego jest również zapewnienie jego pełnej zgodności z rozporządzeniem systemowym.

1.1. Koncesje

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku PGNiG S.A. posiadała niżej wymienione koncesje, udzielone przez Prezesa URE na podstawie ustawy Prawo energetyczne:

- 1 koncesję na obrót paliwami gazowymi
- 1 koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą

- 1 koncesję na obrót paliwami ciekłymi
- 1 koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej
- 1 koncesję na obrót energią elektryczną.

14 czerwca 2013 roku Prezes URE zatwierdził zmianę koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w kogeneracji. Zmiana koncesji obejmuje rozszerzenie zakresu działalności gospodarczej objętej koncesją o kolejną jednostkę kogeneracyjną, zlokalizowaną na terenie Kopalni Ropy Naftowej Nosówka w województwie podkarpackim.

W związku z połączeniem PGNiG S.A. z PGNiG Energia S.A., na PGNiG S.A. przeszły w drodze sukcesji generalnej uprawnienia wynikające z decyzji o udzieleniu koncesji PGNiG Energia S.A. na obrót paliwami gazowymi oraz obrót energią elektryczną. PGNiG S.A. wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie wygaśnięcia tych decyzji. Decyzjami administracyjnymi z dnia 30 września 2013 roku i 16 października 2013 roku Prezes URE przychylił się do wniosku PGNiG S.A.

1.2. Polityka taryfowa

Kluczowym czynnikiem wpływającym na działalność regulowaną PGNiG S.A. jest uzależnienie przychodów od taryf zatwierdzanych przez Prezesa URE. Poziom taryf decyduje o możliwości uzyskania przychodów pokrywających ponoszone uzasadnione koszty działalności gospodarczej wraz ze zwrotem z zaangażowanego kapitału oraz uzasadnioną marżą. Poziom cen sprzedaży gazu oraz stawek opłat jest bezpośrednio związany ze stosowaną metodologią kształtowania taryf.

Metodologia kształtowania taryf opiera się na określaniu cen i stawek opłat przy prognozowanych kosztach oraz planowanych wielkościach sprzedaży gazu ziemnego. Zgodnie z obowiązującą polityką regulacyjną do kalkulacji cen w obrocie paliwami gazowymi uwzględniane są koszty pozyskania gazu ze wszystkich kierunków dostaw paliw gazowych zarówno z importu, jak i z wydobycia krajowego. W praktyce oznacza to, iż regulacji cen podlega zarówno gaz ziemny pochodzący z importu jak i z wydobycia krajowego. Uwzględnienie kosztów wydobycia gazu ze źródeł krajowych w koszyku kosztów stanowiących podstawę kalkulacji cen paliwa gazowego, przy aktualnych wyższych poziomach cen zakupu gazu z importu, skutkowało ustaleniem ceny taryfowej stosowanej w rozliczeniach z odbiorcami na poziomie niższym, niż koszty jego zakupu z importu.

W rozliczeniach z odbiorcami, z którymi PGNiG S.A. miała zawarte umowy sprzedaży, obowiązywały zasady rozliczeń oraz ceny i stawki opłat określone w kolejnych taryfach zatwierdzonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

1.3. Zmiany w taryfach PGNiG S.A.

W 2013 roku obowiązywała zmiana „Taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 5/2012” zatwierdzona decyzją Prezesa URE w dniu 17 grudnia 2012 roku. Średnia wysokość cen i stawek opłat związanych z dostarczaniem do odbiorców gazu wysokometanowego (E) spadła o 6,7%, gazu zaazotowanego (Lw) o 8,0% natomiast gazu zaazotowanego (Ls) o 10,9%.

25 stycznia 2013 roku Prezes URE zatwierdził zmianę „Taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 5/2012”. Zatwierdzona zmiana odnosi się do zasad kwalifikacji odbiorców do grup taryfowych w zakresie dostarczania gazu zaazotowanego siecią dystrybucyjną Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu. Zmiana spowodowana była koniecznością dostosowania taryfy PGNiG S.A. do taryfy WSG Sp. z o.o. i odnosiła się do grup taryfowych S-8 i Z-8.

30 sierpnia 2013 roku PGNiG S.A. wystąpiła do Prezesa URE z wnioskiem o zmianę „Taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 5/2012”. Przedłożona do zatwierdzenia zmiana taryfy uwzględnia m.in. definicje roku umownego (dostosowanie do zapisów z IRiESD), postanowienia konieczne dla wprowadzenia zwolnienia przedkładania do zatwierdzenia taryf w zakresie hurtowego

obrotu gazem ziemnym, a także wygaśnięcie od 1 listopada 2013 roku zwolnień ustawowych w podatku akcyzowym dla odbiorców pobierających gaz na cele opałowe i do napędzania pojazdów silnikowych.

Prezes URE wydał częściowe decyzje, zatwierdzające zmianę „Taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 5/20102” obejmujące:

- wprowadzenie zmiany definicji roku umownego i przedłużenie okresu obowiązywania taryfy do 31 grudnia 2013 roku (decyzja z 16 września 2013 roku)
- dostosowanie taryfy do wygaśnięcia od 1 listopada 2013 roku zwolnień ustawowych w podatku akcyzowym dla odbiorców pobierających gaz na cele opałowe i do napędzania pojazdów silnikowych (decyzja z 17 października 2013 roku)
- redakcyjne dostosowanie tekstu taryfy do obowiązujących przepisów (decyzja z 25 października 2013 roku).

Postępowanie odnośnie zmian postanowień koniecznych dla wprowadzenia zwolnienia przedkładania do zatwierdzenia taryf w zakresie hurtowego obrotu gazem ziemnym nie zostało zakończone.

18 lipca 2013 roku PGNiG S.A. wystąpiła do Prezesa URE z wnioskiem o zatwierdzenie nowej „Taryfy dla paliw gazowych PGNiG S.A. (Część A Taryfa w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 6/2013)”, która miała obowiązywać od 1 października 2013 roku do 30 września 2014 roku. W związku z przedłużającym się postępowaniem zmianie uległ numer taryfy na 6/2014. Ostatecznie 17 grudnia 2013 roku Prezes URE zatwierdził nową „Taryfę dla paliw gazowych PGNiG S.A. (Część A Taryfa w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 6/2014)” na okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 lipca 2014 roku. Średnia wysokość cen i stawek opłat związanych z dostarczaniem do odbiorców gazu wysokometanowego (E) wzrosła o 1,5%, gazu zaazotowanego (Lw) o 4,7%, natomiast gazu zaazotowanego (Ls) o 7,3%.

W poniższych tabelach przedstawiono średnie opłaty (zł/m³) stosowane w 2013 roku w rozliczeniach z odbiorcami w podziale na rodzaj dostarczanego paliwa oraz miejsce odbioru paliwa gazowego. Prezentowane tabele nie uwzględniają podatku akcyzowego wprowadzonego 1 listopada 2013 roku.

Obszar Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział we Wrocławiu

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
W-1.1	2,7648	2,4969	-9,7%
W-2.1	2,2036	1,9816	-10,1%
W-3.1	2,0209	1,8029	-10,8%
W-4	1,8905	1,6693	-11,7%
W-5 - W-7C	1,7507	1,7071	-2,5%
W-8A - W-10C	1,5063	1,4651	-2,7%

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
S-1	2,0010	1,7900	-10,5%
S-2	1,5888	1,4044	-11,6%
S-3	1,4625	1,3013	-11,0%
S-4	1,3384	1,1801	-11,8%
S-5 - S-7B	1,2677	1,2338	-2,7%
S-8 - S-9	1,1566	1,1225	-2,9%

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
Z-1	1,5830	1,4156	-10,6%
Z-2	1,4510	1,2888	-11,2%
Z-3	1,3004	1,1623	-10,6%
Z-4	1,2209	1,0841	-11,2%
Z-5 - Z-7B	1,2088	1,1793	-2,4%

Obszar Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Zabrze

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
W-1.1	2,7337	2,4726	-9,6%
W-2.1	2,2672	2,0440	-9,8%
W-3.1	1,9883	1,7660	-11,2%
W-4	1,9183	1,6909	-11,9%
W-5 - W-7C	1,7732	1,7314	-2,4%
W-8A - W-11C	1,5121	1,4681	-2,9%

Obszar Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Tarnowie

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
W-1.1	2,6153	2,3594	-9,8%
W-2.1	2,1797	1,9590	-10,1%
W-3.1	1,9319	1,7288	-10,5%
W-4	1,8829	1,6843	-10,5%
W-5 - W-7BC	1,7796	1,7355	-2,5%
W-8A - W-10C	1,4811	1,4310	-3,4%

Obszar Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Warszawie

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
W-1.1	2,9951	2,7039	-9,7%
W-2.1	2,0888	1,8693	-10,5%
W-3.1	1,8913	1,6877	-10,8%
W-4	1,8787	1,6755	-10,8%
W-5 - W-7C	1,7536	1,7086	-2,6%
W-8A - W-10C	1,4219	1,3669	-3,9%

Obszar Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
W-1.1	2,8368	2,5658	-9,6%
W-2.1	2,2265	2,0058	-9,9%
W-3.1	2,0013	1,8006	-10,0%
W-4	1,9399	1,7451	-10,0%
W-5 - W-7C	1,7992	1,7606	-2,1%
W-8A - W-10C	1,4953	1,4601	-2,4%

Obszar Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
W-1.1	2,8611	2,5856	-9,6%
W-2.1	2,1348	1,9143	-10,3%
W-3.1	1,9954	1,7881	-10,4%
W-4	1,9050	1,7032	-10,6%
W-5 - W-7C	1,7169	1,6715	-2,6%
W-8A - W-10C	1,4576	1,4140	-3,0%

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
S-1	2,0115	1,8046	-10,3%
S-2	1,5505	1,3774	-11,2%
S-3	1,4196	1,2602	-11,2%
S-4	1,3447	1,1889	-11,6%
S-5 - S-7B	1,2699	1,2365	-2,6%

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
Z-1	1,8231	1,6422	-9,9%
Z-2	1,3904	1,2408	-10,8%
Z-3	1,2569	1,1208	-10,8%
Z-4	1,1900	1,0570	-11,2%
Z-5 - Z-7B	1,1446	1,1157	-2,5%

Odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej OGP GAZ-SYSTEM S.A.

	Taryfa 5/2012	Zmiana Taryfy 5/2012	Zmiana %
	1	2	2/1
E-1A - E-2C	1,3713	1,3302	-3,0%
Lw-1 - Lw-2	1,0582	1,0196	-3,6%
Ls-1 - Ls-2	0,8827	0,8537	-3,3%

Zwolnienie z taryfikowania uczestników hurtowego rynku obrotu gazem

19 lutego 2013 roku Prezes URE wydał komunikat w sprawie zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych, posiadających koncesję na obrót paliwami gazowymi, z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryf w zakresie hurtowego obrotu gazem ziemnym. Przedsiębiorstwo energetyczne musi indywidualnie wystąpić do Prezesa URE z wnioskiem o zwolnienie z ww. obowiązku.

30 sierpnia 2013 roku PGNiG S.A. wystąpiła do Prezesa URE z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia w zakresie hurtowego obrotu paliwami gazowymi. Do dnia sporządzenia sprawozdania postępowanie nie zostało zakończone.

Ponadto 23 października 2013 roku PGNiG S.A. wystąpiła do Prezesa URE z wnioskiem o zwolnienie z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia w zakresie obrotu oraz sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego (E) w punkcie wirtualnym na rynku pozagiełdowym (rynek *OTC*). Do dnia sporządzenia sprawozdania postępowanie nie zostało zakończone.

2. Ustawa o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego

Ustawa o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym reguluje zagadnienia związane z zapewnieniem bezpieczeństwa paliwowego państwa, w tym zasady tworzenia, utrzymywania i finansowania zapasów gazu ziemnego przez przedsiębiorstwa energetyczne, wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub przywożące gaz na własne potrzeby. W obszarze działalności PGNiG S.A. ustawa m.in.:

- określa wielkość zapasów obowiązkowych, która od 1 października 2012 roku odpowiada 30 dniom średniego dziennego przywozu gazu (w okresie od dnia 1 kwietnia roku ubiegłego do dnia 31 marca danego roku, na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach statystycznych sporządzonych przez spółkę)
- ustala zwrot na kapitale zaangażowanym w działalność magazynową na poziomie co najmniej 6%
- zapewnia, że koszty związane z utrzymywaniem, uruchamianiem oraz uzupełnianiem zapasów są kosztami uzasadnionymi działalności w rozumieniu art. 3 pkt 21 ustawy Prawo energetyczne
- wprowadza możliwość utrzymywania zapasów obowiązkowych na terytorium innego państwa członkowskiego EFTA, po spełnieniu warunków określonych w ustawie
- wprowadza możliwość zwolnienia przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą lub podmiotu dokonującego przywozu gazu ziemnego z obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów obowiązkowych, jeżeli liczba ich odbiorców nie jest większa niż 100 tys., a przywóz gazu ziemnego w roku kalendarzowym nie przekracza 100 mln m³.

11 września 2013 roku weszła w życie nowelizacja Ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym przewidziana przez tzw. „Mały trójpak”. Nowelizacja ustawy wprowadziła możliwość utrzymywania zapasów obowiązkowych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, po spełnieniu warunków określonych w ustawie.

3. Prawo geologiczne i górnictwo

Ustawa Prawo geologiczne i górnictwo z dnia 9 czerwca 2011 roku określa zasady i warunki:

- wykonywania prac geologicznych
- wydobywania kopalni ze złóż
- składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych
- ochrony złóż kopalni, wód podziemnych i innych składników środowiska w związku z wykonywaniem prac geologicznych i wydobywaniem kopalni.

Ponadto ustawa określa procedurę przetargu na koncesje na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów, zamiast dotychczasowej procedury przetargowej w odniesieniu do ustanowienia użytkowania górnictwa.

Przepisy ustawy stosuje się także do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie bezzbiornikowego magazynowania substancji w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych.

Działalność gospodarcza w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalni, wydobywania kopalni ze złóż, bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz składowania odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych wymaga uzyskania koncesji.

Działalność geologiczna i górnicza nadzorowana jest przez organy administracji geologicznej i organy nadzoru górniczego. Ustawa zawiera przepisy karne w zakresie niestosowania się do ustawy oraz wielkości graniczne opłat eksploatacyjnych.

W 2013 roku Ministerstwo Środowiska przedłużyło PGNiG S.A. 20 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, a 11 koncesji zostało wygaszonych. Ponadto Ministerstwo Środowiska przyznało Spółce 3 koncesje na wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego, 4 koncesje zostały zmienione, natomiast 1 koncesja została wygaszona. W 2013 roku udzielono również 1 koncesji na podziemne magazynowanie gazu i 1 koncesję wygaszono. Koncesja na rozpoznanie złoża soli kamiennej Goleniów pod przyszły PMG została wygaszona.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku PGNiG S.A. posiadała następujące koncesje, udzielone na podstawie ustawy Prawo geologiczne i górnicze:

- 84 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu
- 227 koncesji na wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż
- 9 koncesji na podziemne magazynowanie gazu (PMG)
- 3 koncesje na składowanie odpadów.

4. Ryzyka regulacyjne

Ustawa Prawo energetyczne

W 2013 roku nadal prowadzone były prace nad projektem pakietu trzech ustaw regulujących sektor energetyczny, tzn. ustawą – Prawo gazowe, ustawą – Prawo energetyczne i ustawą o odnawialnych źródłach energii (tzw. „duży trójpak energetyczny”). W dniu 11 września 2013 roku weszła w życie ustawa o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (tzw. „mały trójpak energetyczny”). Zmiana ustawy wprowadziła szereg zmian otoczenia regulacyjnego rynku gazu ziemnego związanych m.in. z potrzebą dostosowania polskich przepisów do postanowień III pakietu energetycznego oraz liberalizacją rynku gazu, w szczególności poprzez mechanizm tzw. obliga giełdowego.

Celem nałożonego na spółkę obliga giełdowego jest liberalizacja rynku gazu w Polsce, a co za tym idzie, rozwój konkurencji. Mechanizm ten wiąże się z wysoką transparentnością rynku i umożliwi uczestnikom rynku nabywanie produktów na równych warunkach. Rozwiązanie to może oznaczać dla PGNiG S.A. ryzyko stopniowej utraty rynku. Dynamika ewentualnej utraty udziałów rynkowych przez PGNiG S.A. zależna jednak będzie od liczby i wielkości podmiotów wchodzących na rynek gazu oraz relacji cenowych pomiędzy rynkiem pozagiełdowym (*OTC*) a kontraktami giełdowymi.

Ponadto w świetle zmian Prawa energetycznego odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza mu paliwa gazowe, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy. Uwzględniając koszty związane z zakupem gazu (koszty przesyłu z zagranicy i koszty transakcyjne) oraz bezpieczeństwo dostaw, klienci będą optymalizować swoje portfele zakupowe, pozyskując gaz na giełdzie i rynku pozagiełdowym.

Realizacja obliga giełdowego

PGNiG S.A. jest od strony podażowej w pełni przygotowana do wypełnienia obliga giełdowego. Jednakże z powodu braku odpowiedniego popytu na gaz na rynku giełdowym istnieje istotne ryzyko niewywiązania się z ustawowego poziomu obliga giełdowego. GK PGNiG czyni starania zmierzające do zwiększenia popytu na Towarowej Giełdzie Energii.

Ustawa o efektywności energetycznej

11 sierpnia 2011 roku weszła w życie Ustawa o efektywności energetycznej, która stanowi wypełnienie postanowień „Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 roku w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych 2006/32/WE”. Ustawa określa krajowy cel w zakresie oszczędnego gospodarowania energią, zgodnie z którym do 2016 roku oszczędności energii finalnej powinny być nie mniejsze niż 9% krajowego zużycia tej energii w ciągu roku. Od 1 stycznia 2013 roku PGNiG S.A., jako przedsiębiorstwo obrotu, ma obowiązek zakupu świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenia tzw. opłaty zastępczej. Obowiązek ten spowoduje wzrost kosztów prowadzenia działalności regulowanej, a w konsekwencji także cen dla odbiorców gazu.

Ustawa o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego

Spełnienie wymagań ustawowych związanych z utrzymywaniem zapasu obowiązkowego powoduje dla PGNiG S.A. ryzyka bilansowe, technologiczne oraz stwarza zagrożenie w realizacji zobowiązań kontraktowych.

Ryzyko bilansowe związane jest z zagrożeniem braku możliwości pokrycia szczytowego zapotrzebowania odbiorców na gaz ziemny w sezonie jesienno-zimowym. Pomimo maksymalizacji dostaw gazu z kontraktów długoterminowych oraz dostaw gazu z PMG (pozostającego w gestii PGNiG S.A.), w przypadku utrzymujących się niskich temperatur powietrza w dłuższym okresie czasu, zapotrzebowanie odbiorców może przekraczać poziom dostaw gazu jaki jest w stanie zapewnić Spółka. Takie zagrożenie występuje nawet przy maksymalnym wykorzystaniu dostępnych zdolności importowych. Należy podkreślić, że wymagane ustawowo parametry techniczne dostarczenia zapasu obowiązkowego do systemu gazowego powodują, że znaczna część zapasu została umieszczona w szczytowym magazynie gazu KPMG Mogilno. W rezultacie zapas istotnie ogranicza handlowe korzystanie z pojemności i dużych mocy dostaw gazu do systemu przesyłowego z tego magazynu. Biorąc pod uwagę tryb uruchamiania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, który wymaga uzyskania zgody ministra właściwego ds. gospodarki, poprzedzonej wprowadzeniem ograniczeń handlowych w dostawach gazu do odbiorców, powstaje ryzyko niezapewnienia ciągłości dostaw gazu do odbiorców końcowych. Niezależnie od powyższego, uruchomienie odbioru gazu z zapasu powoduje sytuację, w której przy wysokim stanie gazu w magazynach zachodzi konieczność wprowadzenia ograniczeń handlowych w dostawach gazu do odbiorców.

Ryzyko technologiczne jest związane z negatywnym wpływem utrzymywania zapasu obowiązkowego na parametry pracy podziemnych magazynów gazu. Nieodbieranie gazu z magazynów pracujących w reżimie wodno-aporowym (np. PMG Husów) w dłuższym okresie czasu, może powodować migrację gazu do części złoża o gorszych parametrach przepuszczalności i porowatości, a w konsekwencji doprowadzić do zmniejszenia mocy odbioru gazu z magazynu. Powyższe może utrudniać odbiór gazu w końcowej fazie, a także powodować obniżenie mocy odbioru w następnych cyklach pracy PMG. Przywrócenie pierwotnych parametrów pracy magazynu może trwać kilka lat oraz wiązać się z koniecznością dotłoczenia bufora gazu i poniesienia dodatkowych kosztów.

Konsekwencją utrzymywania zapasu obowiązkowego jest pozostawienie częściowo wypełnionych pojemności magazynów po zakończeniu sezonu zimowego, a co za tym idzie mniejsze możliwości zatłaczania gazu w okresie letnim. W sezonie 2013/2014 blisko połowa pojemności PMG jest wypełniona przez zapasy obowiązkowe oraz bufor umożliwiający odbiór gazu z zapasu w ustawowym terminie. Zatłaczanie magazynów w sezonie letnim, charakteryzującym się niskim zapotrzebowaniem odbiorców na gaz, istotnie ułatwia realizację minimum letniego w ramach kontraktu jamalskiego - zwiększa bowiem łączną wielkość zapotrzebowania na gaz ziemny. Istnieje zatem zagrożenie, że wysoki stan zatłoczenia PMG na początku sezonu letniego przyczyni się do braku możliwości zrealizowania zobowiązań kontraktowych na dostawy gazu z importu.

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze

W 2013 roku prowadzone były prace legislacyjne nad zasadniczą zmianą otoczenia regulacyjnego segmentu poszukiwanie i wydobywanie, które obejmowały dwa projekty ustaw: ustawa o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw oraz ustawa o specjalnym podatku węglowodorowym, zmianie ustawy o podatku od wydobywania niektórych kopalin oraz niektórych innych ustaw. Projekty ustaw zakładają m.in. zwiększenie obciążeń fiskalnych związanych z działalnością wydobywczą oraz zmianę dotychczasowego systemu koncesyjnego. W przyszłości zmiany te niekorzystnie wpłyną na rentowność PGNiG S.A.

Kalkulacja taryf

Zatwierdzany przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki poziom cen i stawek opłat decyduje o możliwości pokrycia kosztów podstawowej działalności PGNiG S.A. Prezes URE nie zawsze akceptuje przyjmowane przez PGNiG S.A. założenia w zakresie głównych czynników kształtujących zmianę kosztów i zakładanego poziomu zysku uwzględniającego ryzyko prowadzonej działalności. W konsekwencji wnioskowane przez PGNiG S.A. poziomy cen i stawek opłat określone w taryfie mogą przełożyć się na obniżenie rentowności PGNiG S.A.

W poprzednich latach Prezes URE jednostronnie wydłużał okres obowiązywania taryfy. Zdaniem Spółki, takie działanie Prezesa URE stwarza ryzyko skalkulowania taryfy poniżej kosztów, gdyż nie będą w niej uwzględnione koszty dostawy paliwa gazowego do odbiorcy w okresie, o który Prezes URE przedłuży obowiązywanie taryfy. W konsekwencji, w kolejnych postępowaniach o zatwierdzenie taryfy należy oczekiwać, że czynnik ten może być uwzględniany w kalkulacji taryf. Jednocześnie Prezes URE wydłuża postępowania w sprawie zatwierdzania taryf, co powoduje, że wchodzi one w życie w późniejszych terminach niż w składanych wnioskach PGNiG S.A.

Zapotrzebowanie na gaz

Obecnie stosowana metodologia kalkulacji cen i stawek opłat opiera się na planowanych wielkościach, w związku z czym przychody obciążone są ryzykiem prognozowania. Nietrafność oszacowania przez odbiorców zapotrzebowania, przenosząca się na wielkość prognozowanych zakupów i wielkości dostaw, a także wysokość kosztów, które były podstawą do ustalania cen i opłat taryfowych, mogą niekorzystnie wpłynąć na wyniki finansowe.

Ceny zakupu gazu z importu

Ceny gazu z importu ustalane są w USD i EUR oraz kształtowane w oparciu o formuły indeksacyjne oparte na cenach produktów ropopochodnych lub/i ceny gazu ziemnego notowane na rynkach zachodnich. Zmiany kursów walutowych oraz produktów ropopochodnych znacząco wpływają na wysokość kosztów pozyskania gazu z importu. Znaczące zmiany cen paliw na rynku międzynarodowym wpływają na zmianę cen zakupu gazu z importu. Dokładna prognoza zmian ceny gazu ziemnego obciążona jest wysokim ryzykiem błędu. Istnieje zagrożenie, że pomimo ustalonych w prawie reguł określających możliwości korekty cen zatwierdzonych na okres obowiązywania taryfy, wzrost cen zakupu gazu z importu może nie być w pełni przeniesiony na wzrost cen sprzedaży gazu dla odbiorców lub zmiany te będą następowały z pewnym opóźnieniem.

Kontrakty na dostawę gazu na zasadach *take or pay*

PGNiG S.A. jest stroną 4 kontraktów długoterminowych na dostawę paliwa gazowego do Polski posiadających tzw. klauzulę *take or pay*. Najważniejsze z nich to kontrakty z OOO „Gazprom eksport” oraz z Qatargas Operating Company Ltd. Przy założeniu utrzymania portfela klientów PGNiG S.A. na dotychczasowym poziomie, realizacja tychże kontraktów w ilościach określonych w odpowiednich klauzulach *take or pay* oznaczać będzie minimalizowanie zakupów gazu spotowego, aktualnie najbardziej atrakcyjnego cenowo. W przypadku utraty rynku przez PGNiG S.A. istnieje

ryzyko, iż PGNiG S.A. zmuszona będzie do poszukiwania nowych możliwości zagospodarowania nadwyżek gazu w portfelu. Wiązać się to będzie z potrzebą uniknięcia zapłaty za nieodebrany gaz (wynikającą z klauzuli *take or pay*) lub też realizacji sprzedaży nadwyżek z tzw. ujemną marżą. Istnieje też ryzyko, że w przypadku opóźnienia w oddaniu przez Polskie LNG SA terminalu LNG do użytkowania wykraczającego poza 31 grudnia 2014 roku, PGNiG S.A. zobowiązana będzie do zapłaty za nieodebrane ilości LNG. Obowiązek ten wynika z klauzuli *take or pay* zawartej w umowie z Qatargas Operating Company Ltd. Równoległe występuje ryzyko, że przy obecnych warunkach kontraktowych oraz rynkowych taryfy ustalone przez Prezesa URE nie pokryją średnioważonych kosztów pozyskania gazu przez PGNiG S.A.

Rozdział V: Poszukiwanie i wydobywanie

Podstawową działalnością segmentu jest pozyskanie węglowodorów ze złóż i przygotowanie produktów do sprzedaży. Segment obejmuje cały proces poszukiwania oraz wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż, poczynając od przeprowadzenia analiz geologicznych, badań geofizycznych i wierceń, po zagospodarowanie i eksploatację złóż. Ponadto segment na swoje potrzeby wykorzystuje pojemności magazynów gazu PMG Daszewo i PMG Bonikowo.

1. Poszukiwanie

Prace poszukiwawcze w Polsce

W 2013 roku PGNiG S.A. prowadziła poszukiwanie gazu zarówno ze złóż konwencjonalnych, jak i niekonwencjonalnych (typu *shale gas* i *tight gas*). Prace poszukiwawczo-rozpoznawcze w kraju Spółka realizowała na terenie Karpat, Przedgórze Karpat i na Niżu Polskim, zarówno we własnym zakresie, jak i we współpracy z partnerami. Prace wiertnicze w kraju prowadzone były w 27 otworach poszukiwawczych, w tym w 7 badawczych oraz w 6 otworach rozpoznawczych.

W 2013 roku próby złożowe wykonano w 16 odwiertach, w tym w 7 odwierconych w poprzednich latach. Próby potwierdziły obecność gazu w 9 otworach: 4 poszukiwawczych i 5 rozpoznawczych. W 7 odwiertach nie uzyskano przemysłowego przyływu węglowodorów.

W ramach poszukiwania złóż niekonwencjonalnych wykonano próby złożowe 2 otworów. Prace wiertnicze prowadzone były w 8 otworach, z czego 6 osiągnęło głębokość końcową.

Stan zasobów wydobywalnych na dzień 31 grudnia 2013 roku (wg informacji na dzień sporządzenia sprawozdania – zgodnie z Prawem geologicznym i górniczym ostateczny bilans zasobów powstaje w marcu) wynosił:

- 85,5 mld m³ gazu ziemnego (w przeliczeniu na gaz wysokometanowy)
- 19,2 mln ton ropy naftowej (łącznie z kondensatem).

Prace poszukiwawcze za granicą

W 2013 roku PGNiG S.A. prowadziła prace poszukiwawcze na koncesji Bahariya (Blok nr 3) w Egipcie, na podstawie umowy *EPSA (Exploration and Production Sharing Agreement)* z dnia 17 maja 2009 roku, podpisanej z rządem Egiptu. Spółka posiada 100% udziałów w wymienionej wyżej koncesji. W 2013 roku odwiercono dwa otwory poszukiwawcze. W związku z brakiem przemysłowego przyływu węglowodorów otwory zlikwidowano. Na bazie nowych danych geologicznych wykonano reewaluację potencjału naftowego koncesji Bahariya. Reewaluacja wykazała brak uzasadnienia ekonomicznego do kontynuowania prac. W związku z powyższym podjęto decyzję o wygaszeniu koncesji i likwidacji oddziału w Egipcie.

2. Wspólne przedsięwzięcia

Wspólne przedsięwzięcia w Polsce

W 2013 roku PGNiG S.A. współpracowała z innymi podmiotami na obszarach koncesyjnych PGNiG S.A., FX Energy Poland Sp. z o.o. i San Leon Energy PLC (spółka wykupiła udziały dotychczasowego partnera tj. firmy Aurelian Oil & Gas PLC).

Ponadto w 2013 roku PGNiG S.A., Tauron Polska Energia S.A., KGHM Polska Miedź S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i Enea S.A. na podstawie umowy ramowej z dnia 4 lipca 2012 roku (w zakresie poszukiwania i wydobywania gazu ziemnego oraz ropy naftowej z łupków na obszarze koncesji Wejherowo) prowadziły negocjacje mające na celu ustalenie szczegółowych warunków współpracy. 31 grudnia 2013 roku umowa ramowa wygasła z uwagi na nie spełnienie określonych w niej warunków.

14 sierpnia 2013 roku podpisana została umowa o wspólnych operacjach pomiędzy PGNiG S.A. a LOTOS Petrobaltic S.A. na koncesji Kamień Pomorski. Realizacja umowy będzie możliwa po spełnieniu warunków zawieszających tj. uzyskaniu pozytywnej interpretacji podatkowych z Ministerstwa Finansów i zgody Ministerstwa Środowiska na poddzierżawę użytkownika górnictwa. Do końca 2013 roku nie zostały spełnione wszystkie warunki zawieszające.

Na koncesjach PGNiG S.A. kontynuowane były prace na obszarach:

- „Płotki” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 12 maja 2000 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, FX Energy Poland Sp. z o.o. – 49%
- „Płotki” – „PTZ” tzw. Poszerzony Teren Zaniemyśla na podstawie umowy operacyjnej użytkowników górniczych z dnia 26 października 2005 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, FX Energy Poland Sp. z o.o. – 24,5%, „Calenergy Resources Poland” Sp. z o.o. – 24,5%
- „Poznań” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 1 czerwca 2004 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, FX Energy Poland Sp. z o.o. – 49%
- „Bieszczady” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 1 czerwca 2007 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, Eurogas Polska Sp. z o.o. – 24% i Energia Bieszczady Sp. z o.o. – 25%
- „Sieraków” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 22 czerwca 2009 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, Orlen Upstream Sp. z o.o. – 49%.

Prace na koncesjach należących do FX Energy Poland Sp. z o.o. prowadzone były na obszarach:

- „Warszawa-Południe” (bloki 254, 255) na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 26 maja 2011 roku; udziały wynoszą: FX Energy Poland Sp. z o.o. (operator) – 51%, PGNiG S.A. – 49%
- „Ostrowiec” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 27 lutego 2009 roku; udziały wynoszą: FX Energy Poland Sp. z o.o. (operator) – 51%, PGNiG S.A. – 49%
- „Kutno” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 30 września 2010 roku; udziały wynoszą: FX Energy Poland Sp. z o.o. (operator) – 50%, PGNiG S.A. – 50%.

Prace na koncesjach należących do San Leon Energy PLV prowadzone były na obszarach:

- „Karpaty Zachodnie” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 17 grudnia 2009 roku z firmą Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółką zależną od San Leon Energy PLC); udziały wynoszą: Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. (operator) – 60%, PGNiG S.A. – 40%

- „Karpaty Wschodnie” na podstawie umowy o wspólnych operacjach z dnia 17 grudnia 2009 roku z firmą Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółką zależną od San Leon Energy PLC); udziały wynoszą: Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. (operator) – 80%, PGNiG S.A. – 20%.

Wspólne przedsięwzięcia za granicą

Prace poszukiwawcze w Pakistanie PGNiG S.A. prowadzi na podstawie umowy na poszukiwanie i eksploatację węglowodorów na obszarze koncesji Kirthar, zawartej 18 maja 2005 roku pomiędzy PGNiG S.A. a rządem Pakistanu. Prace poszukiwawcze w obszarze bloku Kirthar prowadzone są wspólnie z Pakistan Petroleum Ltd., zgodnie z podziałem udziałów i kosztów PGNiG S.A. (operator) – 70%, PPL – 30%. W 2012 roku operator podjął decyzję o wejściu w II etap poszukiwawczy na koncesji Kirthar, w ramach którego do lipca 2014 roku odwiercony zostanie nowy otwór poszukiwawczy. W 2013 roku zakończono budowę gazociągów i tymczasowych instalacji napowierzchniowych oraz rozpoczęto testowe wydobywanie otworów Rehman-1 i Hallel X-1. Wydobyty gaz sprzedawany jest do pakistańskiej sieci przesyłowej. Ponadto w 2013 roku rozpoczęto prace przygotowawcze do wiercenia otworu poszukiwawczego Rizq-1, którego wykonanie planowane jest w 2014 roku.

3. Wydobywanie

W 2013 roku PGNiG S.A. na terenie kraju prowadziła eksploatację złóż gazu ziemnego i ropy naftowej we własnym zakresie, jak i we współpracy z partnerami. Ponadto w 2013 roku Spółka rozpoczęła wydobywanie gazu ziemnego ze złoża Rehman (*tight gas*) w Pakistanie.

Eksploatacja złóż gazu ziemnego i ropy naftowej na terenie Polski prowadzona jest przez dwa oddziały PGNiG S.A.: Oddział w Zielonej Górze oraz Oddział w Sanoku. W wyniku połączenia kopalni w 2013 roku zmniejszyła się ich liczba. Oddział w Zielonej Górze wydobywa ropę naftową i gaz ziemny zaazotowany w 22 kopalniach (13 gazowych, 6 ropno-gazowych oraz 3 ropnych), natomiast Oddział w Sanoku pozyskuje gaz ziemny wysokometanowy i zaazotowany oraz ropę naftową w 38 kopalniach (20 gazowych, 12 ropno-gazowych i 6 ropnych).

W 2013 roku PGNiG S.A. wydobyla łącznie 4.242,3 mln m³ gazu ziemnego (w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy), z czego wydobywanie ze złóż krajowych wyniosło 4.211,2 mln m³, a z zagranicznych 31,1 mln m³. Niższy od prognozowanego poziom wydobywania spowodowany był warunkami geologiczno-złożowymi oraz ograniczeniem odbioru gazu przez niektórych klientów przemysłowych.

W wyniku włączenia do eksploatacji złóż Lubiatów, Międzychód i Grotów (LMG) wydobywanie ropy naftowej znacznie wzrosło i osiągnęło poziom 815,4 tys. ton. Od 2013 roku wydobywanie ropy naftowej i kondensatu prezentowane są łącznie, dlatego odpowiednim korektom uległy również prognozy wydobywania (raport bieżący nr 166/2013). Wolumeny wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Wielkość wydobycia

	Produkt	Jednostka	2013	2012
1.	Gaz ziemny, w tym:	mln m ³	4 242,3	4 317,3
a.	wysokometanowy, w tym	mln m ³	1 550,5	1 607,6
	- Oddział w Zielonej Górze	mln m ³	0,0	0,0
	- Oddział w Sanoku	mln m ³	1 550,5	1 607,6
b.	zaazotowany, w tym:	mln m ^{3*}	2 691,8	2 709,7
	- Oddział w Zielonej Górze	mln m ^{3*}	2 574,1	2 625,6
	- Oddział w Sanoku	mln m ^{3*}	86,6	84,1
	- Oddział w Pakistanie	mln m ^{3*}	31,1	0,0
2.	Ropa naftowa, w tym:	tys. ton	815,4	491,6
	- Oddział w Zielonej Górze	tys. ton	766,4	442,0
	- Oddział w Sanoku	tys. ton	49,0	49,6

* w przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy

W 2013 roku na terenie działania Oddziału PGNiG S.A. w Sanoku włączono do eksploatacji 10 odwiertów gazowych (w tym 2 odwierty w ramach próbnej eksploatacji). Łączny przyrost zdolności wydobywczych gazów ziemnego z podłączonych odwiertów wyniósł około 3,9 tys.m³/h (w przeliczeniu na gaz wysokometanowy). Na terenie działania Oddziału w Zielonej Górze podłączono 6 odwiertów ropnych o łącznej zdolności wydobywczej 620 t/d oraz 2 odwierty gazowe o łącznej zdolności wydobywczej 6,4 tys. m³/h (w przeliczeniu na gaz wysokometanowy). Ponadto, we współpracy z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o., włączono do eksploatacji złoża: Winna Góra i Lisewo o łącznej zdolności wydobywczej 5,5 tys. m³/h (w przeliczeniu na gaz wysokometanowy).

Podziemne magazyny gazu

W 2013 roku segment poszukiwanie i wydobycie na własne potrzeby wykorzystywał pojemności czynne podziemnych magazynów gazu zaazotowanego Daszewo i Bonikowo. Pojemności magazynowe wykorzystywane na potrzeby wydobycia są wyłączone z definicji instalacji magazynowej w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne.

Pojemności czynne magazynów segmentu poszukiwanie i wydobycie na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2013 roku przedstawia poniższa tabela.

Pojemności czynne magazynów segmentu poszukiwanie i wydobycie w mln m³

Gaz zaazotowany	2013	2012
Daszewo (Ls)	30,0	30,0
Bonikowo (Lw)	200,0	200,0

4. Sprzedaż podstawowych produktów

W wyniku oczyszczania ropy naftowej do parametrów handlowych uzyskiwane są produkty: kondensat ropny, siarka oraz mieszanina propan-butan. Część wydobywanego gazu zaazotowanego podlega dalszemu przetworzeniu na gaz wysokometanowy w odazotowniach w Odolanowie oraz Grodzisku Wielkopolskim. W wyniku kriogenicznego przetwarzania gazu zaazotowanego Spółka, oprócz gazu wysokometanowego, uzyskuje takie produkty jak: skroplony gaz ziemny LNG, gazowy i ciekły hel oraz ciekły azot.

W 2013 roku PGNiG S.A. sprzedała łącznie 754,6 mln m³ gazu ziemnego, z czego 723,8 mln m³ na rynku krajowym i 30,8 mln m³ w Pakistanie. Poniższa tabela przedstawia sprzedaż gazu ziemnego bezpośrednio ze złóż (w tym LNG) oraz sprzedaż ropy naftowej wraz z innymi frakcjami i innych produktów na rzecz odbiorców zewnętrznych w układzie ilościowym.

Sprzedaż podstawowych produktów

	Jednostka	2013	2012
1 Gaz ziemny, w tym:	mln m ³	754,6	723,4
- gaz ziemny wysokometanowy	mln m ³	72,2	72,0
- gaz ziemny zaazotowany*	mln m ³	682,4	651,4
2 Ropa naftowa	tys. t.	809,5	484,6
3 Hel	mln m ³	2,9	3,3
4 Mieszanina propan-butan	tys. t.	29,9	22,6
5 Azot	tys. kg	452,7	505,2
6 Siarka	tys. t.	38,1	25,3

* w przeliczeniu na gaz wysokometanowy

Głównymi odbiorcami gazu ziemnego w Polsce byli odbiorcy przemysłowi, których udział w wolumenie sprzedaży stanowił 80%. Sprzedaż ropy naftowej realizowana była do Rafinerii Trzebinia S.A., Rafinerii Nafty Jedlicze S.A., TOTSА TOTAL OIL TRADING S.A. i BP Europe SE. PGNiG S.A. sprzedała poza granice kraju 49,8% wolumenu ropy naftowej, 85,8% helu oraz 22,5% siarki. Sprzedaż zagraniczna ropy naftowej prowadzona była przez rurociąg „Przyjaźń” do dwóch niemieckich rafinerii. Większość wolumenu helu sprzedano odbiorcom z Unii Europejskiej, natomiast siarka sprzedawana była odbiorcom na terenie Niemiec i Republiki Czeskiej.

3 października 2013 roku PGNiG S.A. oraz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. zawarły umowę na dostawy gazu zaazotowanego z lokalnych kopalni, na potrzeby nowego bloku gazowo-parowego w Elektrociepłowni Gorzów. Umowa została podpisana na okres 20 lat, licząc od daty rozpoczęcia dostaw gazu ziemnego. Dostawy gazu zostaną uruchomione po oddaniu bloku do eksploatacji. Szacunkowa wartość umowy w całym okresie dostaw wynosi ok. 3 mld zł.

Ponadto w 2013 roku PGNiG S.A. podpisała niżej wymienione umowy na sprzedaż ropy naftowej:

- krótkoterminowa umowa z TOTSА TOTAL OIL TRADING S.A. na testowe dostawy ropy naftowej ze złoża Lubiatów
- aneks do umowy z TOTSА TOTAL OIL TRADING S.A., podpisany na czas nieokreślony; wartość umowy dla okresu: listopad 2013 roku-grudzień 2015 roku wynosi ok. 1,4 mld zł; ropa naftowa dostarczana jest z kopalni Lubiatów i Dębno rurociągiem naftowym „Przyjaźń”

- umowa z BP Europe SE zawarta na okres od 13 listopada 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku; wartość umowy wynosi ok. 420 mln zł; ropa naftowa dostarczana jest z kopalni Lubiatów rurociągiem naftowym „Przyjaźń”
- umowa z Grupą LOTOS S.A., która będzie obowiązywała w latach 2015-2019 z możliwością jej przedłużenia na czas nieokreślony; szacowana wartość umowy na dzień jej zawarcia wynosi ok. 3,2 mld zł; dostawy ropy naftowej do rafinerii Grupy LOTOS S.A. rozpoczną się 1 stycznia 2015 roku; surowiec będzie odbierany kolejną z terminali kolejowych PGNiG S.A. zlokalizowanych na terenie Oddziału w Zielonej Górze.

5. Planowane działania

Prace poszukiwawcze

W 2014 roku PGNiG S.A. kontynuować będzie prace poszukiwawcze geofizyczne i wiertnicze obejmujące kilkadziesiąt obiektów poszukiwawczych rozmieszczonych na obszarze Karpat, Przedgórze Karpat i Niżu Polskiego. Prace te prowadzone będą zarówno we własnym zakresie, jak i we współpracy z innymi podmiotami. W ramach poszukiwania złóż konwencjonalnych na słabo rozpoznany obszarze Karpat kontynuowane będzie wiercenie głębokiego otworu Fredropol-1.

Ponadto planuje się m.in. realizację zadań pozwalających otworzyć nowe, słabo rozpoznane obszary poszukiwania, w tym pod kątem niekonwencjonalnych złóż *shale gas/oil* i *tight gas*. Na Pomorzu Spółka planuje próby złożowe w odwiercie Opalino-3 oraz wiercenie kilku nowych odwiertów na koncesjach Wejherowo, Kartuzy Szemud i Stara Kiszewa. Na Lubelszczyźnie Spółka kontynuować będzie wiercenie otworu Kościaszyn-1.

W 2014 roku PGNiG S.A. kontynuować będzie również prace poszukiwawcze w Pakistanie. W celu weryfikacji potencjału złożowego struktury położonej na północ od odkrytego złoża Kirthar, Spółka planuje wykonanie otworu Rizq-1.

Wydobycie gazu ziemnego

PGNiG S.A. realizuje program inwestycyjny mający na celu osiągnięcie w dłuższej perspektywie utrzymanie zdolności wydobywczych gazu ziemnego. W ramach programu planuje się zagospodarowanie nowych złóż i odwiertów, modernizację i rozbudowę istniejących kopalni gazu ziemnego oraz budowę i rozbudowę już istniejących podziemnych magazynów gazu.

W 2014 roku na obszarze działania Oddziału w Sanoku planuje się włączenie do eksploatacji odwierty na złożach już eksploatowanych: Przemysł, Księżpól i Lubliniec – Cieszanów oraz oddanie do eksploatacji nowych złóż: Wola Rokietnicka i Pogwizdów. Na obszarze działania Oddziału w Zielonej Górze planuje się podłączyć odwierty na złożach już eksploatowanych tj. Radlin, Daszewo, Zaniemyśl, Wilków i Lisewo. Ponadto planuje się włączyć do eksploatacji (we współpracy z FX Energy Poland Sp. z o.o.) nowe złożo Komorze.

6. Ryzyka poszukiwania i wydobywania

Odkrycia i szacowanie zasobów

Działalność poszukiwawcza obarczona jest przede wszystkim ryzykiem braku odkrycia złoża, tzw. ryzykiem poszukiwawczym. Oznacza to, iż nie w każdym zidentyfikowanym potencjalnym obiekcie złożowym istnieje nagromadzenie węglowodorów spełniające kryteria definicji złoża.

Wielkości zasobów i prognozy wydobywania są obarczone błędami wynikającymi z niedoskonałości sprzętu oraz technologii, które wpływają na jakość uzyskiwanych informacji geologiczno-złożowych.

Niezależnie od stosowanych metod, dane w zakresie ilości i jakości ekonomicznie opłacalnych do eksploatacji zasobów gazu ziemnego i ropy naftowej mają zawsze charakter szacunkowy. Rzeczywista produkcja, przychody i koszty w odniesieniu do złóż mogą różnić się w poważnym stopniu od dokonanych szacunków. Powyższe ryzyko ma szczególne znaczenie z tego względu, że w cyklu produkcji ze złoża okres od rozpoczęcia poszukiwania do udostępnienia złoża do eksploatacji trwa 6-8 lat, a wydobycie z tego złoża zamyka się w okresie 10-40 lat. Określone w trakcie dokumentowania parametry złóż są weryfikowane podczas eksploatacji. Każda ujemna korekta wielkości zasobów czy wielkości wydobycia może prowadzić do zmniejszenia przychodów, a przez to wpłynąć negatywnie na wyniki ekonomiczne PGNiG S.A.

Poszukiwanie niekonwencjonalnych złóż gazu

Ryzykiem związanym z poszukiwaniem niekonwencjonalnych złóż gazu w Polsce jest brak potwierdzonych zasobów gazu łupkowego (*shale gas*) oraz gazu zaciśniętego (*tight gas*). W przypadku potwierdzenia występowania zasobów geologicznych istnieje ryzyko, że eksploatacja będzie nieopłacalna z powodu niewystarczającego poziomu wydobycia gazu oraz wysokich nakładów inwestycyjnych na wiercenia otworów i budowę kopalni. Ponadto istotnym czynnikiem jest utrudniony dostęp do obszarów występowania niekonwencjonalnych złóż gazu, ze względu na przepisy prawa w zakresie ochrony środowiska oraz możliwości uzyskania zgód właścicieli gruntów na wejście w teren.

Opóźnienia prac

Uzyskanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, przy uwzględnieniu przepisów prawa krajowego, trwa od jednego do półtora roku. W działalności zagranicznej okres oczekiwania na ratyfikowanie kontraktu po wygraniu przetargu na koncesje może trwać nawet dwa lata. Ponadto przed rozpoczęciem prac terenowych Spółka jest zobowiązana m.in. do uzyskania podstaw formalno-prawnych na wejście w teren, spełnienia wymogów w dziedzinie ochrony środowiska i niekiedy ochrony stanowisk archeologicznych oraz przeprowadzania przetargów na wykonawcę prac, co powoduje, że do momentu podpisania umowy z wykonawcą upływa kolejnych kilka miesięcy. Nierzadkie są również przypadki długiego oczekiwania na odprawy celne importowanego sprzętu. Powyższe czynniki stwarzają ryzyko opóźnień prac poszukiwawczych.

Przeszkody w aspekcie formalno-prawnym, niezależne od PGNiG S.A., są związane między innymi z:

- brakiem lub zmianą uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP) przez jednostki samorządu terytorialnego
- problemami z wprowadzeniem inwestycji do MPZP
- uzyskiwaniem decyzji administracyjnych (w tym środowiskowych) lub innych formalno-prawnych (pozwolenie na budowę)
- zmianami aktualnej koncepcji projektu inwestycyjnego
- trudnościami z uzyskiwaniem zgód właścicieli gruntów na wejście w teren.

Są to czynniki istotnie opóźniające działania inwestycyjne i wejście w teren z pracami budowlanymi. Ponadto obowiązek stosowania przez PGNiG S.A. ustawy Prawo zamówień publicznych często wpływa na wydłużenie procedury przetargowej. Odwołania lub skargi oferentów skutkują długotrwałym postępowaniem sądowym, co w konsekwencji powoduje opóźnienie realizacji całego projektu inwestycyjnego. Przedłużający się proces inwestycyjny zwiększa ryzyko związane z szacowaniem nakładów na prace inwestycyjne.

Koszty prac poszukiwawczych

Na kapitałochłonność prac poszukiwawczych mają wpływ ceny nośników energii oraz materiałów. Koszty prac poszukiwawczych są szczególnie wrażliwe na poziom cen stali, które przekładają się na ceny rur okładzinowych i wydobywczych, stosowanych w pracach wiertniczych. Wzrost cen energii i materiałów powoduje wzrost kosztów prac poszukiwawczych. Istotny wpływ na rentowność zagranicznych projektów poszukiwawczych mają ceny produktów ropopochodnych oraz wahania kursów walutowych. W celu obniżenia kosztów prac wiertniczych w 2011 roku PGNiG S.A. wprowadziła system *daily rate* przy wyborze wykonawców tych prac.

Wykwalifikowana kadra

Obecność firm zagranicznych na polskim rynku nasiliła zjawisko przejmowania przez nie wysoko wyspecjalizowanych pracowników o dużym doświadczeniu zawodowym. Ryzyko to jest wysokie zwłaszcza w przypadku specjalistów z dziedziny poszukiwania złóż gazu ziemnego i ropy naftowej. W krajach, gdzie PGNiG S.A. prowadzi działalność, występują trudności w naborze wysoko wykwalifikowanej kadry.

Konkurencja

Zarówno w kraju, jak i za granicą istnieje ryzyko wystąpienia konkurencji ze strony innych firm w zakresie nabywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż. Niektórzy konkurenci PGNiG S.A., zwłaszcza działający globalnie, posiadają silną pozycję rynkową oraz większe niż PGNiG S.A. zasoby finansowe. W rezultacie istnieje prawdopodobieństwo, że firmy te przystąpią do przetargów i będą w stanie nabyć koncesje o dobrych perspektywach poszukiwawczych, oferując lepsze warunki, niż pozwalają na to zasoby finansowe i ludzkie PGNiG S.A. Przewaga ta jest szczególnie istotna na arenie międzynarodowej.

Przepisy w zakresie bezpieczeństwa, ochrony środowiska i zdrowia

Dostosowanie do regulacji ochrony środowiska w Polsce i za granicą może znacząco zwiększyć koszty działalności PGNiG S.A. Aktualnie PGNiG S.A. ponosi znaczne nakłady kapitałowe i koszty w celu dostosowania swojej działalności do coraz bardziej skomplikowanych i wymagających regulacji odnoszących się do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska naturalnego. Ustawa z dnia 18 maja 2005 roku o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 113, poz. 954 z dnia 27 czerwca 2005 roku) spowodowała zaostrzenie przepisów ograniczających realizację przedsięwzięcia mogącego mieć wpływ na obszar Natura 2000 oraz zwiększyła wymagania w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego w zakresie wchodzenia na tereny występowania chronionych gatunków roślin oraz siedlisk chronionych zwierząt.

Zmiany prawne

Częste zmiany w przepisach prawnych (szczególnie w krajach podporządkowanych autorytarnym rządów) mogą mieć bezpośredni wpływ na pojawienie się utrudnień w działalności poszukiwawczej.

Nieprzewidziane zdarzenia

Eksploatowane przez PGNiG S.A. złoża węglowodorów znajdują się często na dużych głębokościach, co związane jest z występowaniem w nich bardzo wysokich ciśnień, dodatkowo wiele złóż w składzie chemicznym zawiera siarkowodór. Powyższe czynniki stanowią podwyższone ryzyko wystąpienia erupcji lub wycieku węglowodorów, co z kolei może powodować zagrożenie dla ludzi (pracowników i okolicznych mieszkańców) i środowiska naturalnego, a także urządzeń produkcyjnych.

Rozdział VI: Obrót i magazynowanie

Segment prowadzi sprzedaż gazu ziemnego importowanego oraz wydobywanego ze złóż krajowych. Zakup gazu ziemnego z importu odbywa się głównie z kierunku wschodniego. Sprzedaż gazu ziemnego realizowana z sieci dystrybucyjnej i przesyłowej regulowana jest przez Prawo energetyczne, a ceny gazu ustalane są na podstawie taryf zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Ponadto segment prowadzi działalność handlową na rynkach energii elektrycznej, świadectw pochodzenia energii oraz uprawnień do emisji CO₂. Segment wykorzystuje na swoje potrzeby sześć podziemnych magazynów gazu, które zlokalizowane są w Brzeźnicy, Husowie, Mogilnie, Strachocinie, Swarzowie i Wierzchowicach.

1. Zakupy

W 2013 roku PGNiG S.A. dokonywała zakupów gazu ziemnego z zagranicy oraz w niewielkim stopniu od dostawców krajowych. PGNiG S.A. kupowała gaz głównie w ramach wymienionych poniżej umów i kontraktów, tj. długoterminowego kontraktu z OOO „Gazprom eksport” oraz umów średnio i krótkoterminowych z dostawcami europejskimi:

- „Kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku z OOO „Gazprom eksport”, obowiązującego do 31 grudnia 2022 roku”
- transakcji indywidualnych na dostawy gazu ziemnego m.in. poprzez wykorzystanie *reverse flow* na gazociągu jamalskim z PGNiG Sales & Trading GmbH
- „Umowy Indywidualnej sprzedaży gazu ziemnego z dnia 13 maja 2011 roku z Vitol SA, obowiązującej do 1 października 2014 roku”
- „Umowy sprzedaży gazu Lasów z dnia 17 sierpnia 2006 roku z VNG-Verbundnetz Gas AG, obowiązującej do 1 października 2016 roku”.

Poniższa tabela przedstawia strukturę zakupów gazu ziemnego w przeliczeniu na gaz wysokometanowy.

Struktura zakupów gazu ziemnego (w mln m³)

	2013	%	2012	%
Dostawcy zagraniczni w tym:	10 850,0	96,5%	10 999,9	98,9%
- OOO "Gazprom eksport"	8 733,3	80,5%	9 017,3	82,0%
- Pozostali dostawcy zagraniczni	2 116,7	19,5%	1 982,6	18,0%
Dostawcy krajowi	389,7	3,5%	127,2	1,1%
Razem	11 239,7	100,0%	11 127,1	100,0%

6 listopada 2013 roku PGNiG S.A. i NAK „Naftogaz Ukrainy” podpisały porozumienie o rozwiązaniu umowy na dostawy gazu ziemnego z dnia 26 października 2004 roku. Spowodowane to zostało wstrzymaniem, od 1 stycznia 2011 roku, dostaw gazu przez punkt zdawczo-odbiorczy Zosin k/Hrubieszowa na granicy polsko-ukraińskiej przez spółkę NAK „Naftogaz Ukrainy”. Decyzja o rozwiązaniu umowy nie wpłynie na wznowienie współpracy z partnerem ukraińskim w przyszłości, na nowych warunkach handlowych. Odbiorcy gazu ziemnego w rejonie Hrubieszowa mają zapewnione dostawy gazu z krajowego systemu przesyłowego, poprzez gazociąg Lubaczów – Krasnystaw.

Nowe umowy

W 2013 roku PGNiG S.A. zawarła z PGNiG Sales & Trading GmbH krótkoterminowe umowy na dostawę gazu ziemnego w łącznej ilości ok. 1.210,3 mln m³, w tym 760,3 mln m³ poprzez wykorzystanie wirtualnego rewersu na gazociągu jamalskim.

2. Sprzedaż

W 2013 roku PGNiG S.A. zawarła umowy kompleksowe na dostawy paliwa gazowego, zarówno z systemu przesyłowego, jak i dystrybucyjnego z 86,9 tys. nowych odbiorców.

Podstawowymi produktami sprzedawanymi przez segment jest gaz ziemny wysokometanowy oraz gaz ziemny zaazotowany. PGNiG S.A. prowadziła sprzedaż gazu na rynku krajowym. Struktura sprzedaży segmentu obrót i magazynowanie w 2013 roku została przedstawiona w poniższej tabeli.

Struktura sprzedaży podstawowych produktów

		Jednostka	2013	2012
1	Gaz ziemny, w tym:	mln m ³	14 128,9	14 005,4
	- gaz ziemny wysokometanowy	mln m ³	13 602,9	13 497,3
	- gaz ziemny zaazotowany*	mln m ³	526,0	508,1
2	Propan-butan	tys. t.	1,4	1,5

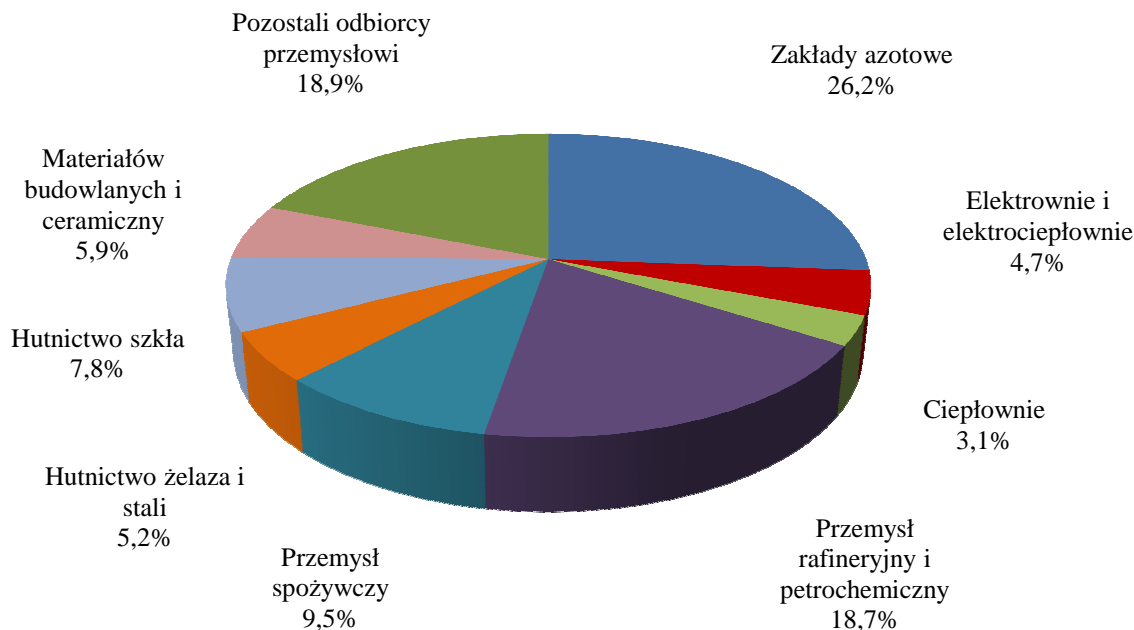
* w przeliczeniu na gaz wysokometanowy

Głównymi odbiorcami gazu byli odbiorcy przemysłowi (głównie z grup: przemysł chemiczny, rafineryjny i petrochemiczny, hutnictwo) oraz odbiorcy domowi. Najliczniejszą grupą odbiorców gazu ziemnego (ok. 6,5 mln) byli odbiorcy domowi, którzy stanowili 97% klientów PGNiG S.A. W porównaniu do 2012 roku wolumen sprzedaży gazu dla powyższej grupy odbiorców wzrósł o ok. 2%. Największy udział w wolumenie sprzedaży mieli odbiorcy przemysłowi. W relacji do 2012 roku sprzedaż gazu do tej grupy odbiorców spadła o ok. 3%. PGNiG S.A. rozpoczęła sprzedaż gazu na Towarowej Giełdzie Energii, gdzie w 2013 roku sprzedała ok. 66 mln m³ gazu ziemnego. W tabeli została zaprezentowana struktura sprzedaży gazu ziemnego w przeliczeniu na gaz wysokometanowy w podziale na grupy odbiorców.

Sprzedaż gazu ziemnego systemowego (mln m³)

	2013	%	2012	%
Odbiorcy przemysłowi	8 127,0	57,5%	8 407,2	60,0%
Handel, usługi	1 701,5	12,0%	1 524,2	10,9%
Odbiorcy domowi	3 919,3	27,8%	3 851,6	27,5%
Odbiorcy hurtowi	230,9	1,6%	222,4	1,6%
Eksport	83,9	0,6%	0,0	0,0%
Giełda	66,3	0,5%	0,0	0,0%
Razem	14 128,9	100,0%	14 005,4	100,0%

Struktura sprzedaży gazu ziemnego w 2013 roku do odbiorców przemysłowych

We wrześniu 2013 roku PGNiG S.A. została członkiem londyńskiej giełdy ICE Futures, w rezultacie czego może zawierać transakcje na największej w Europie platformie kontraktów terminowych na rynku handlu uprawnieniami do emisji CO₂.

1 listopada 2013 roku PGNiG S.A. została pierwszym bezpośrednim członkiem rynku gazu na Towarowej Giełdzie Energii. Wcześniej Spółka realizowała handel na giełdzie za pośrednictwem domów maklerskich. Ponadto PGNiG S.A. podjęła się pełnienia funkcji animatora rynku terminowego gazu ziemnego, która polega na stałym składaniu zarówno zleceń sprzedaży, jak i kupna dla rynku terminowego. Podstawową rolą animatora jest zwiększenie płynności i przejrzystości rynku.

Nowe umowy

25 października 2013 roku PGNiG S.A. podpisała umowę ramową z ukraińską firmą DTEK Trading na dostarczenie gazu ziemnego w ramach testowania możliwości transportu gazu ziemnego przez terytorium Polski do punktu wyjścia z krajowego systemu przesyłowego w Hermanowicach. Do powyższej umowy zostały zawarte trzy transakcje indywidualne na dostawy gazu ziemnego, obowiązujące w okresach: od 28 października do 31 października 2013 roku, od 6 listopada do 12 listopada 2013 roku i od 9 listopada do 1 grudnia 2013 roku. Łączna ilość dostarczonego gazu wyniosła 83,9 mln m³.

30 stycznia 2014 roku PGNiG S.A. i KGHM Polska Miedź SA podpisały aneks do umowy kompleksowej sprzedaży paliwa gazowego, zawartej 30 lipca 2010 roku i obowiązującej do 30 czerwca 2033 roku. Na mocy aneksu wolumen dostaw został zmniejszony z 266 mln m³ do 41,5 mln m³. Powodem zmiany jest ograniczenie przez KGHM Polska Miedź SA produkcji energii elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem wskutek zmian w systemie wsparcia dla kogeneracji oraz niskich cen energii elektrycznej. Szacunkowa wartość aneksowanej umowy wynosi ok. 830 mln zł. Strony nie wykluczają powrotu do pierwotnego wolumenu dostaw. Ponadto spółki podpisały aneksy do trzech umów sprzedaży paliwa tj.: umowy z 25 września 2001 roku, umowy z 4 stycznia 1999 roku oraz umowy z 1 października 1998 roku. Na mocy tych aneksów zmieniony został okres obowiązywania umów:

z bezterminowego na dzień do 30 czerwca 2033 roku. Szacunkowa wartość trzech umów w okresie ich obowiązywania wynosi ok. 2,8 mld zł.

Projekt PESO

W 2013 roku PGNiG S.A. kontynuowała realizację projektu pn. „Zasilanie miejscowości Ełk i Olecko w paliwo gazowe grupy E przy zastosowaniu LNG”. Inwestycja jest kolejnym etapem projektu przestawienia na gaz wysokometanowy miejscowości Pisz, Ełk, Suwałki i Olecko (projekt PESO). Projekt obejmuje budowę stacji regazyfikacji LNG i stacji redukcyjno-pomiarowych dwustopniowych z nawianialniami w miejscowościach Ełk i Olecko oraz przestawienie odbiorców na gaz wysokometanowy w powyższych miejscowościach. W 2013 roku Spółka rozpoczęła budowę stacji regazyfikacji LNG i stacji redukcyjno-pomiarowych w miejscowościach Ełk i Olecko.

Koncentracja działalności obrotu

27 maja 2013 roku utworzony został Oddział Obrotu Hurtowego. Oddział prowadzi działalność w zakresie obrotu hurtowego gazem ziemnym, energią elektryczną, ciepłem, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz uprawnieniami do emisji CO₂. Ponadto 23 lipca 2013 roku PGNiG S.A. połączyła się ze spółką PGNiG Energia S.A. W związku z powyższym działalność w zakresie obrotu na hurtowym rynku energii elektrycznej i produktów powiązanych skupiona została w Oddziale Obrotu Hurtowego.

3. Energia elektryczna

W 2013 roku PGNiG S.A. prowadziła obrót hurtowy energią elektryczną i produktami powiązanymi na rynku polskim i niemieckim. W Polsce obrót realizowany był na rynku pozagiełdowym (w ramach podpisanych umów na bazie standardu *EFET (European Federation of Energy Traders)* i za pośrednictwem brokerów) oraz na Towarowej Giełdzie Energii S.A. Na rynku niemieckim Spółka uczestniczyła w handlu kontraktami spotowymi na giełdzie *EPEX Spot (European Power Exchange)*, a także w wymianie międzysystemowej na przekroju Polska – Niemcy (pomiędzy obszarami operatorów sieci przesyłowych PSE i 50 Hertz Transmission).

Zakup energii elektrycznej

W 2013 roku PGNiG S.A. kupiła 3.830,3 GWh energii elektrycznej, z czego ok. 61% stanowiły zakupy od PGNiG TERMIKA SA.

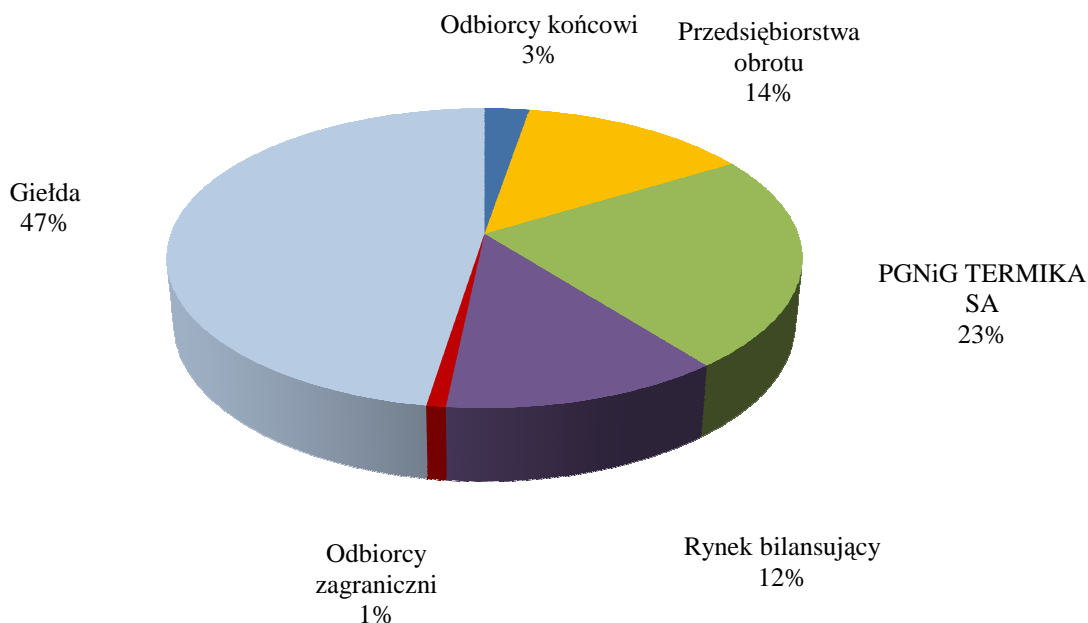
Sprzedaż energii elektrycznej

PGNiG S.A. rozszerzyła ofertę produktową w zakresie sprzedaży energii elektrycznej dla klientów biznesowych (grupy taryfowe A, B i C). Ponadto Spółka rozpoczęła przygotowania do uruchomienia sprzedaży energii elektrycznej dla klientów indywidualnych (grupa taryfowa G).

W zakresie sprzedaży energii elektrycznej PGNiG S.A. oferuje klientom gwarancję stałej ceny (nawet do roku 2016) oraz pełne bilansowanie klienta w ramach zużycia energii elektrycznej. W październiku 2013 roku PGNiG S.A. rozpoczęła akcję promocyjną „Energia w dwupaku”, która zakłada dopłaty do rachunku za energię elektryczną dla klientów. Oferta skierowana jest przede wszystkim do klientów z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw, którzy korzystają już z usług Spółki w zakresie sprzedaży gazu ziemnego lub podpiszą umowę w tym zakresie.

W 2013 roku PGNiG S.A. sprzedała 3.719,5 GWh energii elektrycznej. Poniższy wykres przedstawia strukturę sprzedaży energii elektrycznej w 2013 roku w podziale na grupy odbiorców.

Struktura sprzedaży energii elektrycznej w 2013 roku

4. Magazynowanie

Segment obrót i magazynowanie wykorzystuje na swoje potrzeby pojemności czynne PMG Wierzchowice, PMG Husów, KPMG Mogilno, PMG Strachocina, PMG Swarzędów oraz PMG Brzeźnica. Część pojemności czynnej KPMG Mogilno, która została udostępniona na potrzeby OGP GAZ-SYSTEM S.A. w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne, wyłączona jest z definicji instalacji magazynowej.

Krótkookresowe zmiany zapotrzebowania odbiorców na gaz ziemny regulowane są przy wykorzystaniu KPMG Mogilno – magazynu w kawernach solnych o szczytowym charakterze pracy. Kompensacja nierównomierności zapotrzebowania na gaz ziemny w sezonie letnim i zimowym, jak również realizacja zobowiązań wynikających z kontraktów importowych zawierających klauzulę *take or pay*, zapewnienie ciągłości i bezpieczeństwa dostaw gazu oraz wywiązanie się z zawartych z odbiorcami umów sprzedaży *loco brama* odbiorcy, prowadzone są w oparciu o pojemności PMG Wierzchowice, PMG Husów, PMG Strachocina, PMG Swarzędów oraz PMG Brzeźnica.

PMG Wierzchowice, PMG Husów, KPMG Mogilno oraz PMG Strachocina wykorzystywane są także na potrzeby wywiązania się z obowiązku utrzymania zapasów obowiązkowych nałożonych Ustawą z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych, gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym. Pojemności czynne magazynów na dzień 31 grudnia 2012 roku i 31 grudnia 2013 roku przedstawia poniższa tabela.

Pojemności czynne magazynów segmentu obrót i magazynowanie w mln m³

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
PMG Brzeźnica	65,0	65,0
PMG Husów	350,0	350,0
KPMG Mogilno	407,9*	411,9*
PMG Strachocina	330,0	330,0
PMG Swarzędz	90,0	90,0
PMG Wierzchowice	575,0	575,0
Razem	1 817,9	1 821,9

*zmiana pojemności czynnej magazynu spowodowana została zjawiskiem konwergencji (zaciskania) górotworu solnego

5. Planowane działania

Zakup gazu ziemnego

W 2014 roku PGNiG S.A. kontynuować będzie zakupy gazu ziemnego z zagranicy w ramach długoterminowego kontraktu z OOO „Gazprom eksport” oraz umów średnio i krótkoterminowych z dostawcami europejskimi. Ponadto w celu optymalizacji kosztów pozyskania paliwa gazowego Spółka będzie dokonywała zakupów gazu ziemnego na rynku niemieckim w ramach umów krótkoterminowych. Gaz dostarczany będzie z wykorzystaniem usługi przesyłania zwrotnego na gazociągu jamalskim.

Energia elektryczna

W 2014 roku PGNiG S.A. planuje rozpoczęcie procesu oferowania kompleksowej usługi sprzedaży energii elektrycznej dla klientów indywidualnych, a także rozszerzenie oferty dla klientów biznesowych przez wprowadzenie zaawansowanych produktów energetycznych.

Magazynowanie

W 2014 roku PGNiG S.A. będzie kontynuowała rozbudowę KPMG Mogilno, a także rozbudowę PMG Husów. Ponadto Spółka realizować będzie rozpoczętą w 2007 roku budowę nowego magazynu gazu wysokometanowego KPMG Kosakowo.

6. Ryzyka obrotu i magazynowania

Obowiązek dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy

Poziomy maksymalnego udziału gazu importowanego z jednego kraju pochodzenia, w stosunku do całkowitej wielkości gazu importowanego w danym roku określone są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 października 2000 roku w sprawie minimalnego poziomu dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy. W 2012 roku Prezes URE wszczął postępowania administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej PGNiG S.A. za nieprzestrzeganie obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy w latach 2010 i 2011, odpowiednio w dniu 11 maja oraz 5 grudnia. Analogiczne postępowania administracyjne zostały wszczęte przez Prezesa URE za nieprzestrzeganie obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy w latach 2007, 2008 i 2009. Postępowania odnośnie lat 2009, 2010 i 2011 zostały zawieszony z urzędu do czasu zakończenia postępowania właściwego dla roku 2007 i 2008, toczącego się przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

10 października 2013 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zmienił decyzję Prezesa URE z dnia 16 grudnia 2010 roku (w sprawie nieprzestrzegania obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy w latach 2007-2008) przez obniżenie nałożonej kary pieniężnej z 2.000.000 zł do 1.500.000 zł, ze względu na niewielki zakres niedotrzymania obowiązku dywersyfikacji. Ponadto Sąd zasądził od Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz PGNiG S.A. kwotę 115 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W pozostałym zakresie odwołanie zostało oddalone. 21 stycznia 2014 roku PGNiG S.A. złożyła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie apelację od wyroku.

6 listopada 2013 roku Prezes URE wszczął postępowania administracyjne w sprawie wymierzenia kary pieniężnej PGNiG S.A. za nieprzestrzeganie obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy w latach 2009, 2010 i 2011. 19 listopada 2013 roku PGNiG S.A. złożyła zażalenie na powyższe postanowienia.

W celu uniknięcia podobnych sytuacji w kolejnych latach, w 2011 roku PGNiG S.A. zwróciła się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym co do zgodności rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 października 2000 roku w sprawie minimalnego poziomu dywersyfikacji dostaw gazu z zagranicy z konstytucją.

Brak zmian w powyższym rozporządzeniu może spowodować, że do momentu rozpoczęcia dostaw gazu z innych kierunków (m.in. poprzez terminal LNG) Prezes URE będzie nakładał na Spółkę kary pieniężne za nieprzestrzeganie obowiązku dywersyfikacji.

Uwolnienie cen gazu dla odbiorców

PGNiG S.A. jest największym dostawcą gazu ziemnego na krajowym rynku. Jednakże liberalizacja rynku gazu w Polsce spowoduje w kolejnych latach istotne zmiany na rynku gazu ziemnego oraz w otoczeniu prawnym. W 2012 roku uruchomiono rynek gazu ziemnego na Towarowej Giełdzie Energii. Na podstawie decyzji Prezesa URE obrót gazem ziemnym prowadzony przez PGNiG S.A. na giełdowym rynku gazu ziemnego zwolniony jest z obowiązku taryfowania. Ponadto w 2012 roku PGNiG S.A. rozpoczęła prace nad uwolnieniem cen gazu dla odbiorców. Uwolnienie cen będzie przebiegać stopniowo, przy czym w pierwszej kolejności ma nastąpić uwolnienie cen gazu dla dużych odbiorców przemysłowych. W konsekwencji wprowadzenia powyższych zmian udział Spółki w wolumenie sprzedawanego gazu ziemnego może się zmniejszyć na rzecz dotychczas działających, jak i również nowych podmiotów zajmujących się obrotem gazem.

Rozdział VII: Pozostała działalność

Jednostką organizacyjną PGNiG S.A. zakwalifikowaną do segmentu pozostała działalność jest Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze, który zajmuje się świadczeniem usług zapewniających poprawność i wiarygodność pomiarów jakości i ilości gazu ziemnego. Oddział przeprowadza również wzorcowania i badania urządzeń i systemów pomiarowych stosowanych w gazownictwie, w tym m.in. badania nowych typów urządzeń pomiarowych i analitycznych. Ponadto Oddział świadczy usługi w zakresie szkoleń zawodowych, doradztwa, opiniowania i ekspertyz, a także przeprowadza walidacje i nadzór pomiarowy nad terenowymi laboratoriami kontroli jakości gazów ziemnych.

W 2013 roku Oddział przede wszystkim prowadził:

- kontrole metrologiczne systemów pomiarowych na gazociągu tranzytowym Jamał – Europa (odcinek polski)
- szacowanie współczynników emisji CO₂ na gazociągu tranzytowym Jamał – Europa (odcinek polski)
- kontrole metrologiczne systemów pomiarowych na stacjach rozliczeniowych odbiorców przemysłowych (na 27 obiektach)
- badania w zakresie ochrony środowiska wykonywane na powierzchni Podziemnych Magazynów Gazu
- wzorcowania referencyjnych przyrządów pomiarowych stosowanych w rozliczeniach gazu ziemnego
- weryfikację systemów pomiarowych gazów ziemnych na potrzeby oceny emisji CO₂ dużych emitentów przemysłowych
- nadzór techniczny i metrologiczny stanowisk legalizacyjnych gazomierzy
- badania gazomierzy ultradźwiękowych, w tym gazomierzy typu *clamp-on*
- analizy zawartości związków siarki w gazie ziemnym
- nadzór pomiarowy nad systemami procesowych analizatorów do oceny jakości gazów ziemnych na sieciach przesyłowych, dystrybucyjnych, obiektach kopalnianych i magazynach, w tym także na potrzeby wdrażania systemów rozliczeń i bilansowań w jednostkach energii
- walidację i nadzór pomiarowy nad terenowymi laboratoriami kontroli jakości gazów ziemnych
- przygotowanie procedur analitycznych i doradztwo techniczne, głównie w zakresie kontroli jakości i pomiarów LNG (w ramach prac przygotowawczych do odbioru LNG z terminalu morskiego w Świnoujściu).

Ponadto Oddział współuczestniczył w konsorcjum wykonawczym budującym laboratorium wzorcowania gazomierzy na wysokim ciśnieniu - inwestycji realizowanej przez OGP GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w ramach konsorcjum odpowiedzialny jest za budowę i przygotowanie dokumentacji systemu zarządzania jakością laboratorium.

Podstawowymi nabywcami usług Oddziału były: spółki Grupy Kapitałowej PGNiG, w tym Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., „EUROPOL GAZ” S.A. oraz OGP GAZ-SYSTEM S.A.

Planowane działania

Oddział zamierza kontynuować rozpoczęte w 2013 roku prace przy organizacji i prowadzeniu szkoleń branżowych m.in. z zakresu uprawnień energetycznych, budowy i eksploatacji sieci gazowych, weryfikacji uprawnień do budowy sieci gazowych, BHP i przeciwpożarowych oraz ochrony środowiska.

W przyszłości Oddział planuje utrzymać pozycję wiodącego laboratorium badawczego i punktu legalizacyjnego w zakresie kontroli metrologicznej urządzeń i systemów pomiarowych stosowanych w gazownictwie. Oddział planuje również utrzymać dotychczasową pozycję wiodącego laboratorium w zakresie kontroli jakości gazów ziemnych wszystkich rodzajów i form, w tym LNG i CNG oraz

biogazu, oceny układów pomiarowych i analizatorów procesowych wykorzystywanych do szacowania m.in. wielkości emisji CO₂, prowadzenia rozliczeń paliw gazowych w jednostkach energii oraz nadzoru pomiarowego nad terenowymi laboratoriami analitycznymi.

Dodatkowo Oddział zamierza rozwijać działalność w zakresie pomiarów i rozliczeń LNG transportowanego drogą morską.

Rozdział VIII: Inwestycje

W 2013 roku nakłady inwestycyjne PGNiG S.A. na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wyniosły 1.485 mln zł i były niższe od nakładów poniesionych w 2012 roku o 10%. Wysokość nakładów w poszczególnych segmentach działalności przedstawia tabela.

Nakłady inwestycyjne (w mln zł)

	2013	2012
Poszukiwanie i wydobywanie	1 020	1 078
Obrót i magazynowanie	465	574
Pozostała działalność	0	0
Razem	1 485	1 652

Poniżej zostały przedstawione najistotniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne, które były realizowane w PGNiG S.A. w 2013 roku.

Poszukiwanie złóż

Nakłady inwestycyjne poniesione przez PGNiG S.A. w obszarze poszukiwania złóż w kwocie 626 mln zł zostały poniesione głównie na badania geofizyczne, 9 odwiertów pozytywnych i na odwierty, których realizacja nie została zakończona.

Projekt Lubiatów-Międzychód-Grotów

Projekt ten zakłada zagospodarowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego Lubiatów-Międzychód-Grotów oraz umożliwienie transportu, magazynowania i sprzedaży ropy naftowej, gazu ziemnego, siarki płynnej i mieszaniny propan-butan z Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziemnego LMG. Projekt LMG obejmuje:

- budowę Ośrodka Centralnego LMG, który będzie miejscem zbioru, rozdziału i uzdatniania płynów złożowych
- budowę Terminalu Ekspedycyjnego w miejscowości Wierzbno (zadanie zakończone w latach poprzednich)
- budowę gazociągu do Odazotowni Grodzisk, który umożliwi przesłanie nadwyżek gazu z Kopalni LMG do Odazotowni Grodzisk.

W 2013 roku oddano do eksploatacji Ośrodek Centralny LMG oraz zakończono budowę gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Terminal Ekspedycyjny Wierzbno – KGZ Paproć i tym samym zakończono realizację projektu. Łączne nakłady na projekt wyniosły ok. 1.627 mln zł.

Pozostałe inwestycje w obszarze wydobywania

Pozostałe inwestycje obejmują zadania inwestycyjne związane z zagospodarowaniem udokumentowanych bądź eksploatowanych złóż gazu ziemnego, utrzymaniem i odtworzeniem wydajności produkcji węglowodorów oraz funkcjonowaniem obszaru wydobywania. Do najważniejszych zadań należały:

- modernizacja i rozbudowa istniejących kopalni gazu ziemnego
- rozpoczęcie modernizacji instalacji technologicznej KRNiGZ Zielin i zagospodarowania złoża Różańsko

- zakończenie zagospodarowania odwiertów na złożu Wola Różaniecka
- zagospodarowanie złoża gazu ziemnego Lisewo
- wiercenie i zagospodarowanie odwiertu na złożu Radlin
- wiercenie i zagospodarowanie odwiertu na złożu Daszewo
- zakończenie wiercenia i rozpoczęcie zagospodarowania odwiertu Księżpol 19.

Obrót i magazynowanie

W 2013 roku nakłady inwestycyjne segmentu obrót i magazynowanie wyniosły 465 mln zł, z czego 402 mln zł stanowiły nakłady na podziemne magazyny gazu. Do najważniejszych zadań inwestycyjnych realizowanych w zakresie podziemnych magazynów gazu należały:

- zakończenie budowy części napowierzchniowej PMG Wierzchowice oraz uruchomienie funkcji zatłaczania i odbioru gazu, a także dokonanie odbioru technicznego magazynu
- kontynuacja prac ługowniczych w KPMG Mogilno (komory Z-15, Z-16 i Z-17) oraz hydrauliczna próba szczelności komory Z-13
- rozbudowa PMG Husów do pojemności magazynowej 500 mln m³.

Ponadto w 2013 roku w KPMG Kosakowo zakończono budowę części napowierzchniowej, budowę instalacji ługowniczej wraz z rurociągiem do zrzutu solanki, ługowanie dwóch z pięciu pierwszych komór, a także rozpoczęto próbną eksploatację magazynu w celu ustalenia parametrów technicznych i charakterystyki jego pracy. W grudniu 2013 roku dokonano odbioru końcowego magazynu (składającego się z dwóch komór o pojemności ok. 61 mln m³). Nakłady poniesione w 2013 roku wyniosły ok. 140 mln zł. Projekt dofinansowany jest ze środków unijnych.

Rozdział IX: Ochrona środowiska

Likwidacja odwiertów i kopanek

Zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze PGNiG S.A. zobowiązana jest do likwidacji wyeksploatowanych wyrobisk górniczych, usunięcia zagrożenia i szkód wyrządzonych działalnością górniczą oraz do przywrócenia terenu do stanu sprzed rozpoczęcia działalności górniczej. Poprzez likwidację odwiertów i kopanek zapobiega się wyciekom ropy naftowej oraz gazu ziemnego na powierzchnię oraz do cieków wodnych. Ponadto nielikwidowane odwierty gazowe stwarzają możliwość nagromadzenia się ulatniającego gazu, co stwarza zagrożenie wybuchem pożaru. W 2013 roku zlikwidowano 25 odwiertów i 18 kopanek.

System handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla

W 2013 roku w systemie handlu uprawnieniami do emisji CO₂ (SHUE) uczestniczyły instalacje oddziałów PGNiG S.A. w Odolanowie i w Zielonej Górze oraz instalacje gazu w KPMG Mogilno i KRNiGZ LMG. Instalacja gazu w KRNiGZ LMG przystąpiła do systemu SHUE w październiku 2013 roku. Instalacja ta nie posiada jeszcze darmowych przydziałów uprawnień do emisji CO₂ i PGNiG S.A. będzie mogła ubiegać się o ich przydział dopiero po przeprowadzeniu weryfikacji raportów emisji CO₂ za 2013 rok. W 2013 roku emisja CO₂ z powyższych instalacji wyniosła 56.658 Mg.

Rekultywacje i badania na majątku nieprodukcyjnym

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska PGNiG S.A. prowadzi prace badawczo-rozpoznawcze i rekultywacyjne na obszarach zanieczyszczonych wskutek przeszłej działalności (m.in. gazownictwa klasycznego) w celu przywrócenia nieruchomości do stanu określonego standardami jakości środowiska. W 2013 roku wykonano prace rekultywacyjne na nieruchomościach w Kargowej, Radkowie i Łabiszynie o łącznej powierzchni 665 m² oraz rozpoczęto prace rekultywacyjne na nieruchomości położonej w Warszawie. Prace te obejmują likwidację dołów smołowych i lokalnie występujących zanieczyszczeń gruntu (najczęściej w pobliżu zbiorników) przez ich wybranie i unieszkodliwienie w instalacjach firm działających na zlecenie Spółki. W 2013 roku przeprowadzono również badania stanu środowiska gruntowego na nieruchomości w Działdowie. Ponadto Spółka prowadziła badania monitoringowe stanu środowiska gruntowo-wodnego zrekultywowanego składowiska odpadów w Zabrze-Biskupicach i nieruchomości w Zabrzu.

REACH i CLP

W 2013 roku PGNiG S.A. prowadziła nadzór w zakresie spełniania przez podwykonawców, stosujących substancje chemiczne w zabiegach w otworach wiertniczych, wymagań rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w zakresie bezpiecznego stosowania chemikaliów (REACH) oraz klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin chemicznych (CLP). Ponadto Spółka opracowała zapisy do umów na serwis szczelinowania hydraulicznego w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych, które umożliwią kontrolę zagrożeń oraz będą ujmowały wszystkie obowiązki wynikające z prawa unijnego i krajowego.

System Zarządzania Środowiskowego

W 2013 roku PGNiG S.A. zakończyła I etap wdrażania systemu zarządzania środowiskowego w oddziałach handlowych Spółki. W ramach powyższego etapu został przeprowadzony przegląd środowiskowy.

Rozdział X: Pozostałe informacje

Podział zysku za rok 2012

22 maja 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło decyzję o podziale zysku netto za 2012 rok w wysokości 1.918,5 mln zł. Zysk został podzielony w następujący sposób:

- kwotę 1.151,5 mln zł przeznaczono na zwiększenie kapitału zapasowego Spółki
- kwotę 767,0 mln zł przeznaczono na wypłatę dywidendy (co oznacza, że na jedną akcję przypada 0,13 zł).

Ponadto zysk zatrzymany w kwocie 625,9 mln zł przeznaczono na zwiększenie kapitału zapasowego Spółki.

Jednocześnie Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. ustaliło dzień dywidendy na 20 lipca 2013 roku oraz termin wypłaty dywidendy na 3 października 2013 roku.

Udzielenie absolutorium

22 maja 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności PGNiG S.A., zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności GK PGNiG oraz o udzieleniu członkom Zarządu i Rady Nadzorczej PGNiG S.A. absolutorium z wykonywania obowiązków w roku obrotowym 2012.

Sprawy przeciwko PI GAZOTECH Sp. z o.o.

Postępowanie w sprawie z powództwa PGNiG S.A. przeciwko PI GAZOTECH Sp. z o.o. o uchylenie bądź stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 23 kwietnia 2004 roku, w tym uchwały zobowiązującej PGNiG S.A. do dopłaty w kwocie 52 mln zł, toczyło się kolejno przed Sądem Okręgowym w Warszawie, Apelacyjnym w Warszawie i Sądem Najwyższym. W dniu 25 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo PGNiG S.A., stwierdzając nieważność uchwały o umorzeniu udziałów oraz uchwały o dopłatach. W dniu 12 listopada 2010 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. złożyła apelację do Sądu Okręgowego wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 14 grudnia 2011 roku oddalił apelację PI GAZOTECH Sp. z o.o. Wyrok jest prawomocny. 24 kwietnia 2012 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. złożyła skargę kasacyjną. Postanowieniem z dnia 13 marca 2013 roku Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tym samym postępowanie w powyższej sprawie zostało zakończone.

Postępowanie w sprawie z powództwa PGNiG S.A. przeciwko PI GAZOTECH Sp. z o.o. o uchylenie bądź stwierdzenie nieważności uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 19 stycznia 2005 roku zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 25.999.998 zł, toczyło się przed Sądem Okręgowym i Sądem Apelacyjnym w Warszawie. Wyrokiem z dnia 18 października 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie unieważnił uchwałę o dopłatach. W dniu 12 listopada 2010 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. złożyła apelację do Sądu Okręgowego wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 22 czerwca 2012 roku oddalił apelację PI GAZOTECH Sp. z o.o. Wyrok jest prawomocny. 30 października 2012 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. wniosła skargę kasacyjną. 14 sierpnia 2013 roku Sąd Najwyższy wydał postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tym samym postępowanie w powyższej sprawie zostało zakończone.

Postępowania przed Prezesem UOKiK

28 grudnia 2010 roku Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowym rynku hurtowej sprzedaży gazu ziemnego, polegającej na ograniczaniu zbytu ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów oraz przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji poprzez odmowę sprzedaży paliwa gazowego na zasadach umowy kompleksowej na rzecz przedsiębiorcy zamierzającego dokonywać dalszej odsprzedaży gazu ziemnego, tj. NowyGaz Sp. z o.o. w Warszawie. Prezes UOKiK decyzją z dnia 5 lipca 2012 roku uznał powyższe działania PGNiG S.A. za praktykę ograniczającą konkurencję, stwierdził zaniechanie przez PGNiG S.A. stosowania tych praktyk z dniem 30 listopada 2010 roku i nałożył na PGNiG S.A. karę pieniężną w wysokości 60.016.474,40 zł. 24 lipca 2012 roku PGNiG S.A. odwołała się od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Do dnia sporządzenia sprawozdania Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie zawiadomił PGNiG S.A. o wyznaczeniu terminu rozprawy.

9 lutego 2012 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez PGNiG S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Prezes UOKiK zarzuca PGNiG S.A. stosowanie w ogólnych warunkach umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego postanowienia wpisanego do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. W trakcie postępowania PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązała się do zmiany niektórych postanowień umownych. Prezes UOKiK decyzją z dnia 10 sierpnia 2012 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do realizacji złożonego zobowiązania. 11 września 2013 roku PGNiG S.A. poinformowała Prezesa UOKiK o wykonaniu w pełnym zakresie zobowiązania wynikającego z powyższej decyzji.

22 lutego 2013 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie w sprawie stosowania przez PGNiG S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Prezes UOKiK zarzuca PGNiG S.A. stosowanie we wzorcach umownych, na podstawie których zawierane są umowy kompleksowe dostarczania paliwa gazowego, postanowień wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązała się do zmiany powyższych wzorców umownych w zakresie kwestionowanych postanowień. Prezes UOKiK decyzją z dnia 28 czerwca 2013 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do realizacji złożonego zobowiązania. PGNiG S.A. jest w trakcie wykonywania zobowiązania wynikającego z powyższej decyzji Prezesa UOKiK.

3 kwietnia 2013 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowych rynkach hurtowej i detalicznej sprzedaży paliwa gazowego, polegającej na przeciwdziałaniu ukształtowania się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji przez:

- ograniczanie odbiorcom biznesowym możliwości zmniejszania zamawianych ilości paliwa gazowego i mocy umownej
- ograniczanie odbiorcom biznesowym możliwości odsprzedaży paliwa gazowego
- wymaganie określenia w umowie przez odbiorców biznesowych maksymalnej ilości zakupowanego paliwa gazowego przeznaczonego przez nich do dalszej odsprzedaży
- nieprzyznanie odbiorcom hurtowym prawa do częściowej zmiany sprzedawcy.

W trakcie postępowania PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązała się do zmiany niektórych postanowień w umowach z odbiorcami niebędącymi gospodarstwami domowymi. Prezes UOKiK decyzją z dnia 31 grudnia 2013 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do realizacji złożonego zobowiązania. PGNiG S.A. jest w trakcie wykonywania zobowiązania wynikającego z powyższej decyzji Prezesa UOKiK.

Postępowania w sprawach o wartości co najmniej 10% kapitałów własnych

W 2013 roku PGNiG S.A. ani spółki od niej zależne nie prowadziły postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, w sprawie zobowiązań lub wierzytelności, których wartość (jednego postępowania, dwu lub więcej łącznie) stanowiłaby odpowiednio co najmniej 10 % kapitałów własnych Spółki.

Rozdział XI: Sytuacja finansowa

1. Wyniki finansowe w 2013 roku

Sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. i skonsolidowane sprawozdanie finansowe GK PGNiG za rok 2013 weryfikuje spółka PKF Consult Sp. z o.o. Umowa z audytorem została podpisana na okres trzech lat (lata 2013-2015) w dniu 5 lutego 2013 roku. Szczegółowe dane odnoszące się do wynagrodzenia audytora zostały opisane w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym PGNiG S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku (Nota 37,5).

1.1. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu Jednostkowego sprawozdania finansowego zostały ujęte w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym PGNiG S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku (Nota 2).

W 2013 roku zysk netto PGNiG S.A. wyniósł 1.688 mln zł i był o 222 mln zł niższy od wyniku netto osiągniętego w roku ubiegłym.

Syntetyczne dane w zakresie sytuacji finansowej PGNiG S.A. w 2013 roku w porównaniu do danych za 2012 rok zostały ujęte w zaprezentowanych poniżej sprawozdaniach sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej:

- sprawozdaniu z sytuacji finansowej
- rachunku zysków i strat
- sprawozdaniu z przepływów pieniężnych
- zestawieniu wybranych wskaźników finansowych.

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej w mln zł

AKTYWA	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012	1 stycznia 2012
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem	26 946	27 770	22 929
Rzeczowe aktywa trwałe	13 775	14 094	13 035
Nieruchomości inwestycyjne	1	2	3
Wartości niematerialne	282	204	159
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	7 796	7 246	6 454
Inne aktywa finansowe	4 668	5 780	2 902
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	380	397	350
Pozostałe aktywa trwałe	44	47	26
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem	8 478	8 875	6 324
Zapasy	2 707	2 427	1 897
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	3 695	5 185	3 172
Należności z tytułu podatku bieżącego	-	24	5
Pozostałe aktywa	18	18	28
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	307	105	285
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 683	1 043	936
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	68	73	1
Aktywa razem	35 424	36 645	29 253

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej w mln zł – cd.

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012	1 stycznia 2012
Kapitał własny razem	22 969	21 962	20 250
Kapitał podstawowy (akcyjny)	5 900	5 900	5 900
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	1 740	1 740	1 740
Skumulowane inne całkowite dochody	14	(66)	135
Zyski zatrzymane	15 315	14 388	12 475
Zobowiązania długoterminowe razem	7 023	7 287	2 158
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	4 432	4 390	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	154	89	97
Rezerwy	1 156	1 576	1 154
Przychody przyszłych okresów	621	559	257
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	609	632	634
Inne zobowiązania długoterminowe	51	41	16
Zobowiązania krótkoterminowe razem	5 432	7 396	6 845
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	2 888	2 774	2 660
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	1 691	3 879	3 591
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	123	393	417
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	175	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	117	191	86
Rezerwy	434	154	89
Przychody przyszłych okresów	4	5	2
Zobowiązania razem	12 455	14 683	9 003
Zobowiązania i kapitał własny razem	35 424	36 645	29 253

Jednostkowy rachunek zysków i strat (mln zł)

	2013	2012
Przychody ze sprzedaży	27 186	25 686
Koszty operacyjne razem	(25 053)	(23 882)
Zużycie surowców i materiałów	(16 625)	(15 626)
Świadczenia pracownicze	(970)	(997)
Amortyzacja	(731)	(603)
Usługi obce	(6 101)	(5 815)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	11	13
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(637)	(854)
Zysk z działalności operacyjnej	2 133	1 804
Przychody finansowe	1 020	728
Koszty finansowe	(1 040)	(280)
Zysk przed opodatkowaniem	2 113	2 252
Podatek dochodowy	(425)	(342)
Zysk netto	1 688	1 910

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (mln zł)

	2013	2012
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 317	464
Przepływy pieniężne netto na działalności inwestycyjnej	(413)	(4 566)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(3 262)	4 210
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	642	108
Różnice kursowe netto	(2)	(1)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początku okresu	1 043	936
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	1 683	1 043
w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	476	238

Wskaźniki finansowe

Rentowność

	2013	2012
EBIT w mln zł zysk operacyjny	2 133	1 804
EBITDA w mln zł zysk operacyjny + amortyzacja	2 864	2 407
ROE zysk netto do stanu kapitałów własnych na koniec okresu	7,3%	8,7%
RENTOWNOŚĆ SPRZEDAŻY NETTO zysk netto odniesiony do przychodów ze sprzedaży	6,2%	7,4%
ROA zysk netto w relacji do stanu aktywów na koniec okresu	4,8%	5,2%

Płynność

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
WSKAŹNIK BIEŻĄCEJ PŁYNNOŚCI aktywa obrotowe (bez pozostałych aktywów) do zobowiązań krótkoterminowych	1,6	1,2
WSKAŹNIK SZYBKIEJ BIEŻĄCEJ PŁYNNOŚCI aktywa obrotowe (bez pozostałych aktywów) minus zapasy do zobowiązań krótkoterminowych	1,1	0,9

Zadłużenie

ZADŁUŻENIE	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA FIRMY ZOBOWIĄZANAMI OGÓŁEM suma zobowiązań w relacji do sumy zobowiązań i kapitału własnego	35,2%	40,1%
WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA KAPITAŁU WŁASNEGO ZOBOWIĄZANAMI OGÓŁEM suma zobowiązań do kapitału własnego	54,2%	66,9%

1.2. Omówienie sytuacji finansowej

W relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego PGNiG S.A. odnotowała wzrost zysku z działalności operacyjnej o 329 mln zł. Umocnienie kondycji finansowej Spółki zostało spowodowane przede wszystkim wzrostem przychodów w segmencie poszukiwanie i wydobywanie oraz poprawą salda na pozostałej działalności operacyjnej.

Działalność wydobywcza w dalszym ciągu zapewniała Spółce stabilną pozycję finansową. W 2013 roku wzrosło wydobywanie ropy naftowej, które było rezultatem uruchomienia na przełomie 2012 i 2013 roku nowej inwestycji Lubiaków, Międzychód i Grotów. Znotowano wzrost wolumenu sprzedaży ropy naftowej w relacji do roku ubiegłego o 67% oraz utrzymano ten sam poziom cen sprzedaży.

W 2013 roku zawiązane zostały nowe odpisy aktualizacyjne wartości składników majątku trwałego oraz zaksięgowano rezerwy na zobowiązania wynikające z koncesji w Egipcie i Libii.

W 2013 roku nastąpiło osłabienie rentowności sprzedaży gazu wysokometanowego, która wyniosła -2%, co jest skutkiem braku pokrycia kosztów w cenie taryfowej sprzedawanego gazu. Wzrost kosztów sprzedanego gazu w relacji do 2012 roku wynika z obniżonych w 2012 roku kosztów zakupu

gazu, co było skutkiem ujęcia w czwartym kwartale efektu finansowego podpisanego aneksu do kontraktu jamalskiego, w którym zmianie uległy warunki cenowe na dostawy gazu.

Na wyniki finansowe PGNiG S.A. istotny wpływ miała sytuacja na rynkach walutowych. W relacji do 2012 roku nastąpił spadek średniego kursu dolara, głównej waluty, w której denominowane są zakupy gazu z importu. Wśród wszystkich czynników makroekonomicznych największy wpływ na wyniki finansowe PGNiG S.A. ma aprecjacja lub deprecjacja waluty, dlatego też Spółka prowadzi politykę zabezpieczeń minimalizującą wpływ tych czynników ryzyka.

W relacji do 2012 roku wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych wzrósł o 217 mln zł. Wzrost ten spowodowany był dodatnimi niezrealizowanymi różnicami kursowymi odnoszonymi się do zobowiązań z tytułu dostaw gazu oraz naliczeniem kary dla PBG za nieterminowe realizowanie projektu rozbudowy PMG Wierzchowice.

Wynik na działalności finansowej w relacji do 2012 roku spadł o 468 mln zł przede wszystkim w rezultacie dokonanych odpisów aktualizujących udziałów POGC-Libya B.V.

Sytuacja finansowa Spółki odzwierciedlona została w podstawowych wskaźnikach charakteryzujących efektywność działalności gospodarczej. Rentowność kapitałów własnych (ROE) spadła z 8,7% do 7,3%, rentowność aktywów ogółem (ROA) wyniosła 4,8% wobec 5,2% w 2012 roku, natomiast rentowność sprzedaży netto obniżyła się z poziomu 7,4% do 6,2%.

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2013 roku wykazuje sumę bilansową w wysokości 35.424 mln zł, która jest niższa od wartości według stanu na koniec grudnia 2012 roku o 1.221 mln zł.

Aktywa

Największą pozycję aktywów Spółki stanowią rzeczowe aktywa trwałe, których stan na koniec grudnia 2013 roku wyniósł 13.775 mln zł i był o 319 mln zł (2%) niższy od stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku. Na spadek wartości rzeczowych aktywów trwałych wpłynęło przede wszystkim przekazanie gazociągu łączącego złoża Spółki z KGHM w leasing do Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o.

Kolejną znaczącą pozycję bilansu stanowią aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, których wartość na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 7.796 mln zł i była wyższa od wartości na koniec grudnia 2012 roku o 550 mln zł. Wzrost ten spowodowało zwiększenie udziału Spółki w kapitałach własnych PGNiG TERMIKA SA. Kapitały własne PGNiG TERMIKA SA zostały podwyższone w wyniku przejęcia przez nią spółki PGNiG SPV1 Sp. z o.o. i gotówkowego podwyższenia kapitału. W grudniu 2013 roku dokonano także odpisu aktualizującego udziały i dopłaty do kapitału w podmiocie powiązanym POGC Libya-B.V.

Wartość innych aktywów finansowych wyniosła 4.668 mln zł i była niższa od wartości według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku o 1.112 mln zł. Spadek ten nastąpił w efekcie spłaty pożyczek przez podmioty powiązane.

Aktywa obrotowe Spółki na dzień 31 grudnia 2013 roku kształtowały się na poziomie 8.478 mln zł, co oznacza spadek w relacji do stanu na koniec 2012 roku o 397 mln zł (4%).

W relacji do 31 grudnia 2012 roku Spółka odnotowała wzrost stanu zapasów o 280 mln zł. Wykazane w bilansie zapasy stanowi przede wszystkim gaz przechowywany w podziemnych magazynach. Wolumen zmagazynowanego surowca był w relacji do 2012 roku wyższy o ponad 300 mln m³.

Wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w porównaniu do końca 2012 roku spadła o 1.490 mln zł (29%). Zmiana ta wynika przede wszystkim ze spadku należności

powstałych ze sprzedaży gazu oraz uregulowania zobowiązań OOO „Gazprom eksport” wobec PGNiG S.A. wynikających z zawartego w listopadzie 2012 roku aneksu do „Kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku z OOO „Gazprom eksport”.

Stan środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wyniósł 1.683 mln zł i był wyższy o 640 mln zł od stanu na koniec 2012 roku, na co w głównej mierze wpłynęła poprawa rentowności na poziomie operacyjnym spółki oraz rozliczenie porozumienia z OOO „Gazprom eksport”. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej w 2013 roku osiągnęły wartość 4.317 mln zł.

Poziom i struktura majątku obrotowego zapewniała Spółce całkowitą zdolność do bieżącego regulowania zobowiązań. Wskaźnik bieżącej płynności przyjął wartość 1,6 wobec poziomu 1,2 z końca grudnia 2012 roku, natomiast wskaźnik szybki bieżącej płynności wzrósł z poziomu 0,9 do 1,1.

Zobowiązania i kapitał własny

Podstawowym źródłem finansowania aktywów Spółki jest kapitał własny, którego wartość w relacji do 31 grudnia 2012 roku wzrosła o 1.007 mln zł (5%). Na zmianę kapitałów własnych wpływ miał przede wszystkim wypracowany w 2013 roku zysk netto oraz wypłacona za rok 2012 dywidenda w wysokości 767 mln zł.

Stan zobowiązań długoterminowych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniósł 7.023 mln zł i był niższy od poziomu z końca grudnia 2012 roku o 264 mln zł. Spadek ten wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia stanu rezerw rozwiązywanych na likwidację odwiertów.

W porównaniu do końca 2012 roku nastąpił znaczny spadek zobowiązań krótkoterminowych o 1.964 mln zł (27%). Spadek ten był głównie efektem wykupu wyemitowanych obligacji.

W związku z obniżeniem poziomu zadłużenia zewnętrznego Spółki zmianie uległy wskaźniki opisujące relacje pomiędzy kapitałami i pozostałymi pozycjami pasywów. Wskaźnik obciążenia kapitałów własnych zobowiązaniami ogółem osiągnął wartość 54,2% co oznacza nominalny spadek o 12,7 pkt %, natomiast wskaźnik obciążenia firmy zobowiązaniami ogółem, stanowiący sumę zobowiązań w relacji do sumy pasywów, spadł z poziomu 40,1% do 35,2%.

Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W 2014 roku PGNiG S.A. zamierza utrzymać wysoki poziom nakładów finansowych na działalność inwestycyjną ze szczególnym uwzględnieniem poszukiwania i wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej w kraju i za granicą, w tym poszukiwania złóż niekonwencjonalnych. PGNiG S.A. zamierza finansować inwestycje zarówno ze środków własnych jak i pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Transakcje zawarte na innych warunkach niż rynkowe

W 2013 roku PGNiG S.A. oraz spółki od niej zależne nie zawierały żadnych istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe.

Objaśnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi a prognozami wyników na dany rok

W 2013 roku Spółka nie publikowała prognoz finansowych.

2. Zarządzanie finansowe

W 2013 PGNiG S.A. przeprowadziła kolejne emisje obligacji krótkoterminowych w ramach umowy programu emisji z dnia 22 maja 2012 roku. W ramach programu PGNiG S.A. może emitować (w ofercie niepublicznej) obligacje z terminem zapadalności do 10 lat o oprocentowaniu stałym lub zmiennym do kwoty 4,5 mld zł. W 2013 roku na podstawie powyższego programu Spółka wyemitowała obligacje krótkoterminowe o wartości nominalnej 2,1 mld zł. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zadłużenie z tytułu programu wyniosło 3,5 mld zł.

W 2013 PGNiG S.A. przeprowadziła również kolejne emisje obligacji krótkoterminowych w ramach umowy programu emisji z dnia 10 czerwca 2010 roku (zmienionej dwoma aneksami w 2011 roku). Program ten umożliwia PGNiG S.A. emisję obligacji dyskontowych i kuponowych z terminem zapadalności od jednego miesiąca do jednego roku do kwoty 7 mld zł. Łączna wartość nominalna wyemitowanych w 2013 roku obligacji wyniosła 6,3 mld zł. Na dzień 31 grudnia 2013 roku PGNiG S.A. nie wykazuje zadłużenia z tytułu tego programu.

Środki z emisji obligacji PGNiG S.A. przeznaczyła na finansowanie projektów inwestycyjnych w zakresie poszukiwania konwencjonalnych i niekonwencjonalnych złóż gazu ziemnego i ropy naftowej, zagospodarowania złóż, budowy i rozbudowy podziemnych magazynów gazu i sieci dystrybucyjnej, w tym nowych przyłączy. PGNiG S.A. z pozyskanych funduszy finansowała również realizację projektów energetycznych i działalność operacyjną Spółki.

Ponadto w 2013 roku PGNiG S.A. kontynuowała program emisji krótkoterminowych obligacji dyskontowych skierowanych do spółek GK PGNiG na podstawie umowy z 1 grudnia 2010 roku (zmienionej aneksem w 2011 roku). W 2013 roku Spółka wyemitowała obligacje na łączną wartość nominalną 7,4 mld zł. Program ten umożliwia przepływ środków pieniężnych pomiędzy spółkami wykazującymi nadpłynność finansową i usprawnia proces zarządzania płynnością w ramach Grupy Kapitałowej PGNiG. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zadłużenie PGNiG S.A. z tytułu emisji powyższych obligacji wyniosło 564 mln zł.

Ocena zarządzania zasobami finansowymi

PGNiG S.A. dysponuje środkami finansowymi gwarantującymi terminową realizację bieżących i planowanych wydatków związanych z działalnością podstawową oraz inwestycyjną. Ewentualne ryzyko utraty płynności zminimalizowane jest przez programy emisji obligacji w ramach umów zawartych z bankami w latach ubiegłych. Ponadto Spółka posiada rezerwę w postaci umów kredytów odnawialnych w rachunkach bieżących (łącznie 250 mln zł), które pozwalają wyrównać dzienne wahania płynności.

2.1. Inwestycje krótkoterminowe

W 2013 roku inwestycje kapitałowe PGNiG S.A. miały charakter krótkoterminowy z terminem zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy. Spółka inwestowała w instrumenty finansowe o minimalnym ryzyku kredytowym, tj. depozyty bankowe, które stanowiły 100% wolumenu transakcji. Działania te były zgodne z przyjętą przez władze Spółki polityką dokonywania inwestycji finansowych oraz zapisami prospektu emisyjnego.

2.2. Umowy kredytów i pożyczek

Umowy kredytów zawarte w 2013 roku

W 2013 roku PGNiG S.A. zawarła umowy kredytów w rachunku bieżącym na kwotę 250 mln zł. Szczegółowe informacje o umowach kredytów zawartych przez Spółkę w 2013 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Umowy kredytów zawartych przez PGNiG S.A.

Bank	Wartość zaciągniętego kredytu w mln zł	Wysokość oprocentowania	Rodzaj	Termin wymagalności
Bank Handlowy w Warszawie SA	40	WIBOR 1M+0,30%	obrotowy	31.12.2014
Bank Millennium S.A.	40	WIBOR 1M+0,40%	obrotowy	18.12.2014
Nordea Bank Polska S.A.	40	WIBOR 1M+0,40%	obrotowy	30.04.2014
mBank S.A.	40	WIBOR 1M+0,30%	obrotowy	04.09.2014
Societe Generale S.A. Oddział w Polsce	40	WIBOR 1M+0,30%	obrotowy	29.08.2014
ING Bank Śląski S.A.	40	WIBOR 1M+0,40%	obrotowy	05.12.2014
Bank Pekao S.A.	10	WIBOR 1M+0,45%	obrotowy	31.07.2014

Umowy kredytów wypowiedziane w 2013 roku

W 2013 roku PGNiG S.A. nie wypowiedziała umów kredytowych.

Umowy pożyczek udzielone w 2013 roku

W 2013 roku PGNiG S.A. zawarła umowy pożyczek jedynie ze spółkami powiązаныmi na łączną kwotę 500 mln NOK i 65 mln zł. PGNiG S.A. udzieliła pożyczek na finansowanie nakładów inwestycyjnych na projekt realizowany na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (w NOK), budowę sieci gazowych i budowę bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli. Szczegółowe dane na temat udzielonych przez PGNiG S.A. pożyczek zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

Umowy pożyczek udzielonych przez PGNiG S.A.

Spółka	Wartość udzielonej pożyczki w mln	Waluta	Wysokość oprocentowania	Rodzaj	Termin wymagalności
PGNiG Upstream International AS	500	NOK	NIBOR 3M+2,25%	inwestycyjna	27.12.2013
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. (obecnie Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.)	30	PLN	WIBOR 3M+3,0%	inwestycyjna	31.12.2024
Elektrociepłownia Stalowa Wola SA	25*	PLN	WIBOR 3M+2,5%	inwestycyjna	31.12.2032
Elektrociepłownia Stalowa Wola SA	10*	PLN	WIBOR 1M+2,5%	inwestycyjna	31.12.2032

* Pożyczki dla Elektrociepłowni Stalowa Wola SA zostały udzielone na podstawie aneksów do umów pożyczek zawartych w 2012 roku podwyższających kwoty pożyczek łącznie o 35 mln zł.

Umowy pożyczek otrzymane i wypowiedziane w 2013 roku

W 2013 roku PGNiG S.A. nie zaciągała pożyczek ani nie wypowiedzała umów pożyczek.

2.3. Gwarancje i poręczenia

Wartość udzielonych przez PGNiG S.A. w 2013 roku gwarancji i poręczeń, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 151,3 mln zł. Złożyły się na nią gwarancja stanowiąca zabezpieczenie dostaw gazu przez PGNiG Sales&Trading GmbH w wysokości 82,9 mln zł i poręczenie umowy limitu gwarancyjnego PGNiG Technologie S.A. wysokości 68,4 mln zł.

Wartość otrzymanych przez PGNiG S.A. w 2013 roku gwarancji i poręczeń, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniosła 68,2 mln zł, z czego 31% (21,2 mln zł) stanowiły gwarancje i poręczenia o wartości poniżej 1 mln zł. Na pozostałe gwarancje i poręczenia złożyły się gwarancje należytego wykonania kontraktu, w tym gwarancje stanowiące zabezpieczenie kontraktów sprzedaży gazu i gwarancje przetargowe. Najistotniejszymi z powyższych gwarancji i poręczeń były:

- gwarancja udzielona przez Operatora Systemu Magazynowania Sp. z o.o. z tytułu należytego wykonania zadania inwestycyjnego „PMG Kosakowo – Budowa 5 komór, klaster B” na wartość 12,2 mln zł
- gwarancja udzielona przez Exalo Drilling S.A. z tytułu należytego wykonania zadania inwestycyjnego „PMG Kosakowo – wykonanie wierceń” na wartość 8,8 mln zł.

2.4. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Podstawowym celem polityki zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A. jest ograniczenie zmienności przepływów pieniężnych związanych z działalnością Spółki do akceptowalnych poziomów w krótkim i średnim horyzoncie czasowym oraz budowanie wartości firmy w długim okresie. W 2013 roku PGNiG S.A. prowadząc działalność gospodarczą narażona była na szereg ryzyk finansowych, a w szczególności na ryzyko rynkowe (ryzyko cen towarów, stóp procentowych i walutowe), ryzyko płynności oraz ryzyko kredytowe.

Ryzyko rynkowe

PGNiG S.A. zarządza ryzykiem rynkowym poprzez identyfikację, pomiar, monitorowanie i ograniczanie podstawowych źródeł ryzyka tj. występowania niekorzystnego wpływu zmiany cen towarów, kursów walutowych i stóp procentowych na wynik finansowy Spółki.

Ryzyka zmiany cen towarów i kursów walutowych, związane z transakcjami zakupu gazu są najistotniejszymi ryzykami, na które narażona jest Spółka. Spółka posiadała również transakcje związane z cenami energii elektrycznej, praw majątkowych i uprawnień do emisji CO₂.

W 2013 roku PGNiG S.A. wykorzystywała następujące instrumenty finansowe ograniczające ryzyko zmiany cen gazu:

- transakcje zakupu towarowej opcji azjatyckiej *call* z rozliczeniem europejskim
- struktury opcyjne towarowe (stanowiące złożenie dwóch opcji towarowych)
- transakcje *swap* towarowy.

W celu ograniczenia ryzyka kursowego Spółka w 2013 roku stosowała poniższe instrumenty finansowe:

- transakcje *forward*
- transakcje *FX swap*
- transakcje zakupu europejskiej opcji walutowej *call*
- transakcje zakupu azjatyckiej opcji walutowej *call*
- struktury opcyjne (stanowiące najczęściej złożenie dwóch opcji walutowych).

Ponadto PGNiG S.A. stosowała instrumenty finansowe *CCIRS* (ograniczające ryzyko zmiany kursów walutowych i stóp procentowych) zabezpieczające wyemitowane euroobligacje i pożyczkę udzieloną spółce PGNiG Upstream International AS oraz transakcje *IRS* zabezpieczające przed zmianami wartości godziwej pożyczki udzielonej PGNiG TERMIKA SA.

PGNiG S.A. stosowała również rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych dla transakcji zabezpieczających płatności za gaz i dla transakcji zabezpieczających ceny gazu. Zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych przez Spółkę pozwala na odnoszenie skutecznej części zabezpieczenia na kapitał z aktualizacji wyceny, co powoduje uwspółmiernienie wpływu na wynik finansowy wyceny instrumentów zabezpieczających i realizacji pozycji zabezpieczanej. Umożliwia to wyeliminowanie zmienności wyniku finansowego z tytułu wyceny instrumentów pochodnych i pozwala na osiągnięcie efektu kompensacyjnego w rachunku zysków i strat w jednym okresie sprawozdawczym. Dzięki temu efekt ekonomiczny i księgowy zabezpieczania jest odzwierciedlany w tym samym okresie. Od lipca 2013 roku Spółka stosuje również rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej dla wybranych pożyczek oprocentowanych według stałej stopy procentowej.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe, na które narażona jest PGNiG S.A. związane jest z możliwością niewywiązania się kontrahentów lub innych podmiotów ze zobowiązań wobec Spółki. W 2013 roku Spółka ograniczała ryzyko kredytowe poprzez inwestowanie wolnych środków pieniężnych w instrumenty o minimalnym ryzyku kredytowym (depozyty bankowe i obligacje Skarbu Państwa), zawieranie ramowych umów z kontrahentami (wyraźnie określając prawa i obowiązki stron) oraz dywersyfikację kontrahentów. Ponadto Spółka współpracowała z wiodącymi bankami komercyjnymi i przy wyborze partnerów finansowych, którym powierzała część swoich aktywów, kierowała się ich standingiem finansowym zweryfikowanym przez agencje ratingowe oraz ich udziałem w rynku.

Ryzyko zakłóceń przepływów pieniężnych

Działania PGNiG S.A. zmierzające do ograniczenia ryzyka zakłóceń przepływów środków pieniężnych związanych z bieżącą działalnością Spółki obejmowały dywersyfikację systemów bankowości elektronicznej, bieżącą kontrolę uznań/obciążeń rachunków, pozyskanie informacji o przepływach środków pieniężnych w ramach Spółki i Grupy Kapitałowej, konsolidację rachunków bankowych oraz zawieranie umów kredytów w rachunkach bieżących. Natomiast ograniczanie zmienności przepływów pieniężnych związanych z płatnościami z tytułu zawartych kontraktów na zakup gazu odbywało się poprzez zawieranie przez Spółkę transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe (opcje walutowe, *FX swap*, *forward*) oraz ryzyko cen gazu (opcje azjatyckie, strategie opcyjne).

Ryzyko utraty płynności

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności finansowej Spółka posiada rezerwę w postaci umów kredytów odnawialnych w rachunkach bieżących (łącznie 250 mln zł). Ponadto PGNiG S.A. prognozowała przepływy pieniężne w ramach Spółki i Grupy Kapitałowej, szacowała stan oraz wartości aktywów możliwych do zbycia, utrzymywała aktywa finansowe o wysokim stopniu płynności i współpracowała z agencjami ratingowymi.

3. Przewidywana sytuacja finansowa

Na wyniki finansowe PGNiG S.A. istotny wpływ będą miały notowania cen ropy naftowej, gazu ziemnego i produktów ropopochodnych, bieżące ceny gazu ziemnego, sytuacja na rynkach walutowych oraz stanowisko Prezesa URE odnośnie poziomu taryf na paliwa gazowe.

Notowania cen ropy naftowej i produktów ropopochodnych oraz gazu odgrywają zasadniczą rolę w kształtowaniu się pozycji finansowej PGNiG S.A. W perspektywie 2014 roku nie należy jednak oczekiwać istotnych zmian w notowaniach cen ropy. *Hedging* naturalny występujący w postaci zwiększonej sprzedaży ropy naftowej oraz zmiana formuł cenowych zredukowały wrażliwość wyników PGNiG S.A. na wahania cen tego surowca.

Ceny gazu na rynkach światowych będą w głównej mierze uzależnione od tempa wychodzenia z kryzysu poszczególnych krajów. Pomimo zwiększenia światowej podaży gazu ziemnego w wyniku wzrostu wydobycia gazu ze złóż niekonwencjonalnych, ożywienie gospodarcze może spowodować wzrost notowań rynkowych cen tego surowca, co dla PGNiG S.A. będzie oznaczało wzrost kosztów pozyskania gazu z importu.

Na wyniki finansowe PGNiG S.A. istotny wpływ ma sytuacja na rynkach walutowych. W 2013 roku nastąpiło osłabienie średniorocznego kursu dolara w relacji do 2012 roku. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową prognozuje utrzymanie tego trendu w 2014 roku, co spowoduje obniżenie kosztów zakupu gazu wysokometanowego z importu wyrażonych w walucie krajowej i pozytywnie oddziaływać będzie na wyniki finansowe Spółki.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na wyniki finansowe Spółki jest wysokość stawek i opłat przewidzianych w taryfach dla paliw gazowych. Zgodnie z decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, PGNiG S.A. od 1 stycznia 2014 roku obowiązuje nowa „Taryfa dla paliw gazowych PGNiG S.A. (Część A Taryfa w zakresie dostarczania paliw gazowych nr 6/2014)”, która uwzględnia nowy model rynku gazu w Polsce. Średnia wysokość cen i stawek opłat związanych z dostarczaniem do odbiorców gazu wysokometanowego (E) wzrosła o 1,5%, gazu zaazotowanego (Lw) o 4,7%, natomiast gazu zaazotowanego (Ls) o 7,3%.

W roku 2013 zmniejszyła się strata realizowana na sprzedaży gazu wysokometanowego na rynku regulowanym w wyniku podpisania w listopadzie 2012 roku aneksu do kontraktu jamalskiego. Zatwierdzenie przez Prezesa URE nowych taryf na paliwo gazowe od 1 stycznia 2014 roku oraz formuła cenowa jego zakupu uzależniona zarówno od notowań produktów ropopochodnych, jak i bieżących cen rynkowych gazu ziemnego umożliwi realizowanie minimalnej marży brutto na sprzedaży tego głównego produktu Spółki.

Od 1 stycznia 2013 roku PGNiG S.A., jako przedsiębiorstwo obrotu, ma obowiązek zakupu określonej w Ustawie o efektywności energetycznej ilości świadectw efektywności energetycznej (tzw. białych certyfikatów) lub uiszczenia opłaty zastępczej. Obowiązek ten powodował wzrost kosztów prowadzenia działalności regulowanej. Nowa taryfa na sprzedaż paliwa gazowego obejmuje już ten składnik kosztu, co powinno wpłynąć na poprawę wyników Spółki w 2014 roku.

W grudniu 2012 roku Spółka rozpoczęła obrót gazem ziemnym na Towarowej Giełdzie Energii, który zgodnie z decyzją Prezesa URE zwolniony jest z obowiązku taryfowania. W lutym 2013 roku Prezes URE wydał komunikat w sprawie zwolnienia przedsiębiorstw energetycznych z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryf w zakresie hurtowego obrotu gazem ziemnym. Ponadto projekt nowelizacji Prawa energetycznego oraz niektórych innych ustaw wprowadza obligo giełdowe dla sprzedaży gazu w Polsce na poziomie 30% (w 2013 roku) całości gazu wprowadzanego do systemu przesyłowego, 40% w 2014 roku oraz 55 % od 2015 roku.

Nowe regulacje istotnie wpłynęły na zasady funkcjonowania nie tylko rynku ale przede wszystkim na model biznesowy PGNiG S.A. Wprowadzone w Spółce zmiany organizacyjne (zawiązanie 3 grudnia 2013 roku Spółki PGNiG Obrót detaliczny Sp. z o.o., jak również utworzenie Oddziału Obrotu Hurtowego) oraz strukturalne mają za zadanie dostosować organizację do nowych wymagań rynku oraz regulacji prawnych.

Na przełomie 2012 i 2013 roku PGNiG S.A. włączyła do eksploatacji złoża ropy naftowej i gazu ziemnego Lubiatów, Międzychód i Grotów. Pozwoliło to na zwiększenie wydobycia ropy naftowej w 2013 roku. Eksploatacja tego złoża będzie również korzystnie wpływać na wyniki finansowe PGNiG S.A. w przyszłości. Od początku 2013 roku Spółka zintensyfikowała poszukiwanie

konwencjonalnych oraz niekonwencjonalnych złóż węglowodorów, jednak jego efekty ekonomiczne widoczne będą w perspektywie kilku lat.

W 2013 roku PGNiG S.A. realizowała krótkoterminową strategię budowania wartości GK PGNiG do 2014 roku. Jej celem było przygotowanie GK PGNiG do działania w warunkach zliberalizowanego rynku gazu. GK PGNiG chce utrzymać pozycję lidera w branży poszukiwawczo-wydobywczej oraz głównego sprzedawcy gazu ziemnego oferującego również ciepło i energię elektryczną. W 2013 roku nastąpiło połączenie PGNiG Energia S.A. z PGNiG S.A., co pozwoliło zoptymalizować wspólne zasoby i w konsekwencji zaproponować odbiorcom szerszą i lepiej dopasowaną ofertę produktową gazu i energii elektrycznej.

Ze względu na wysoki poziom aktualnych i planowanych nakładów inwestycyjnych PGNiG S.A. korzysta z finansowania zewnętrznego opartego w szczególności o emisje krajowych i zagranicznych papierów dłużnych. W 2013 roku na podstawie umów programów emisji z maja 2012 roku i czerwca 2010 roku Spółka wyemitowała obligacje krótkoterminowe o wartości nominalnej odpowiednio 2,1 mld zł i 6,3 mld zł. W zależności od potrzeb płynnościowych oraz warunków rynkowych w 2014 roku Spółka planuje emisje obligacji w ramach obu wyżej wymienionych programów emisji.

W kolejnych kwartałach PGNiG S.A. zamierza utrzymać wysoki poziom nakładów finansowych na działalność inwestycyjną, w tym głównie na realizację projektów w zakresie utrzymania zdolności wydobywczych, dywersyfikacji źródeł dostaw gazu, działalności związanej z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz budowy sektora elektroenergetycznego.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu   Mariusz Zawisza

Wiceprezes Zarządu   Jarosław Bauc

Wiceprezes Zarządu   Jerzy Kurella

Wiceprezes Zarządu   Andrzej Parafianowicz

Wiceprezes Zarządu   Zbigniew Skrzypkiewicz
